

JUTRANJE NOVOSTI

Izhaja vsak dan zjutraj, izvemski ponedeljke.

Mesečna naročnina:

v Ljubljani Din 10.—, po pošti Din 12.—, inozemstvo Din 22.—

Uredništvo: Wolfova ulica št. 1/I. — Telefon št. 213

Brzljavi naslov: „Novosti-Ljubljana“.

upravnništvo: Marjini trg št. 8. — Telefon št. 44.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifi.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu št. 13.238.

Bankerot socijalne demokracije.

Tragika socijalne demokracije ob-
stoja v tem, da po svetovni vojni ni zna-
la urediti one države, v kateri je zaseg-
la malodane vse čimtelje državnega in
javnega življenja.

Ko je bila v Weimaru izglasovana
znana nova ustava nemške republike, je
ves svet pričakoval čudo marksistične-
ga ideala v obliki realnosti. Socijalna de-
mokracija se je polastila vseh panog dr-
žavne uprave, postavila je socijalnega
demokrata Eberta kot predsednika nem-
ške republike, zakonodajna je dobila ne-
izprosni pečat marksistične doktrine in
zdelo se je, da je napočila nova doba.
Koliko upov, toliko razočaranja! Ne sa-
mo, da socijalna demokracija ni znala
urediti povojnega stanja, pojavil se je še
drug moment: ona ni znala presoditi ka-
pacitete nemškega narodnega gospodar-
stva, bila je kakor otrok ob komplicira-
nem stroju. To neznanje je bilo moralo
prejstislej bridko načevati. Kapitalizem
se je trenutno skrnil pod val kaotičnih
razmer, ki je skrbno pazil na trenutke,
ki bi omogočili restavracijo svojega po-
prejšnjega upliva. V ilustracijo se trdi-
tve naj služi le eno dejstvo: Spočetka je
g. Stinnes, v tistem strahu pred reži-
mom strokovnih organizacij, krtisl eno
svojih največjih ladij s »primernim«
imenom »Carl Legien«. Pozneje, ko je
takozvana buržuazija spregledala vse
hibe novega ustavnega stanja, je dajal
svojim ladjam imena, kakor »Luden-
dorff«, »Hindenburg« itd.... Kapitali-
zem Nemčije je od vsega početka rova-
ril proti weimarski ustavi, podpiral je
razne prevratne elemente, vse to pa
pod geslom nacionalizma in skrbi za
ohranitev nemške narodne zavesti.

V Reichstagu je igrala nemška so-
cialna demokracija zelo žalostno vlogo.
V svojih vrstah ima sicer odlične govor-
nike (Müller-Franken), Ledebour in
Haasa sta ognjevit, vseskozi duhovita
človeka, v Hilferdingu je našla promi-
nentnega narodnega ekonomista, v Ebertu
enega najpametnejših predstavnikov dr-
žavne enotnosti, ali kljub temu ji je za-
daljala meščanska manjšina od časa do
časa tako občutne in taktično premiš-
ljene udarce, da je morala v najkritič-
nejših trenutkih prepustiti svoje naj-
boljše pozicije nasprotnikom.

Ce gledamo danes na zamotani no-
tranji problem Nemčije, vidimo pred-
vsem vso slabost največje politične
stranke v Reichstagu. Neorganizirana
manjšina terorizira organizirano ve-
čino. Stinnes komandira s svojimi mili-
jardami, njemu se mora pokoriti vse:
kljub obratnim svetom in kljub navidez-
nemu vplivu marksizma.

Tudi zedinjenje poprej ločenih frak-
cij, neodvisnih in centuramških social-
nih demokratov, ni prineslo zaželenega
uspeha. Preveč globok je bil prepad, ki
ga je ustvarila »buržuazija« med mislijo
in ureditvijo... Danes pa vidimo,
da je imela socijalna demokracija veliko
krdelo ideologov, ljudi, ki so se ukvar-
jali z razlagom marksističnega dogem,
medtem pa ji je primanjkovalo energič-
nih, brezobzirnih aktivistov. V tistem
trenutku, ko je izdala Rosa Luxem-
burg, je bila usoda nemškega marksiz-
ma zapечатena. Poznejši kompromisi z
meščanskimi strankami so stopnjena
slabšali pozicije največje delavske
stranke. Kriza je bila očitna, to je ve-
del in znal sleherni in najzadnji stro-
kovni tajnik, ki ne dopušča nobenih novih
naporov.

Danes igra, kakor vidimo, socijalna
demokracija v Nemčiji vlogo druge
vrste. Weimarska ustava je samo še na
papirju in generalji, ki so še včeraj pri-
segali zvestobo predsedniku Ebertu,
razposiljajo po deželi brzobjave, v kate-
rih očitno negirajo ustavno stanje po
oktoberski revoluciji. »Revolucija?...
To vprašanje je zanimivo. Ali je nemški
narod sploh doživel revolucijo? Ne, ni-
kakor ne! Vse je prišlo tako naglo in
nepričakovano, da najširše plasti niti
opazile niso vseh temeljnih izprememb
v javnem in državnem življenju. V ti-
stih dnevih se je skovala znana opazka
»Kaiserlich deutsche Republik«... In
nastalo je tudi razočaranje. Socijalna
demokracija je pa morala zabresti v
deroče tolmune, ker ni znala presoditi
sebe in ne naroda, še manj pa raz-
vojne možnosti povojnega stanja, ki je
moralo spričo zgrešene reparacijske po-
litike kreniti v negativno smer. Da je
izgubila Nemčija ne odgovornih in odlo-

Narodna skupščina.

Prijateljske zveze med Beogradom, Prago in
Varšavo.

Beograd, 26. oktobra. (Z) Da-
nes ob 11. uri predpoldne je otvoril
predsednik narodne skupščine Ljuba
Jovanović sejo parlamenta. Od
ministrov je prisostvoval seji samo
minister za notranja dela g. Vujičić.
Ostali ministri so bili na seji ministr-
skega sveta. Potem, ko je bil sprejet
zapisnik zadnje seje, je bilo naznanje-
no konstituiranje finančnega odbora in
odbora za prošnje in pritožbe. Nato je
skupščina sprejela poročilo verifikacij-
skega odbora, da se ima namesto pok.
Dobre Mitrovića priznati prota Pavle
Ubavić. Po interpelacijah Boško-
vića in Pere Markovića je minister za
notranja dela sporočil skupščini, da bo
na interpelacijo dr. Koste Kumanudija
odgovoril, ko dobi podatke.

Potem je naznanil predsednik skup-
ščine, da je prejel pismen poziv iz Var-
šave, da naš parlament poseti poljski
sejm. Vpraša narodno skupščino, ali se
odzove temu pozivu. Ta poziv je bil
sprejet s spontanim navdušenjem in s
klici »Živijo Poljska!« Predsednik na-
rodne skupščine se pooblasti, da spo-
razumno z načelniki poslanskih skup-
pin organizira in pripravi to potovanje
na Poljsko.

Potem predlaga predsednik, da se
odpošlje poziv češkoslovaškemu parla-
mentu, da vrne poset naših parlamen-
tarcev v Pragi. Skupščina je sprejela
ta predlog in bo predsednik še danes
poslal pismen poziv predsedniku če-
škoslovaškega parlamenta, da povede
svoje poslanca na poset v našo kralje-
vino.

Na ustmena vprašanja, ki so bila
na dnevnem redu, ministri niso odgo-
varjali, ker so bili v ministrskem sve-
tu; zato so bila ta vprašanja odložena
za jutri. Nato je bilo podano poročilo
finančnega odbora o pretresu zakon-
skega projekta o izpremembah zakona
o trošarinah. Nato se je prešlo na dnev-
ni red: Izvolitev odbora za razvrstitev
občin. Predsednik priobči sporazumno
listo, ki so jo sestavili načelniki skup-
pin. V odbor je izvoljenih 11 radikalov,
4 demokratov, 3 klerikalci, 2 muslimani
in 1 zemljoradnik. Na listi radikalov je
en poslanec džemiljeta.

Seja skupščine je bila zaključena
ob 12. uri, prihodnja seja je določena
na jutri ob 9. uri z dnevnim redom:
Pretres poročila finančnega odbora o
načrtu zakona o trošarinah.

Nesložna opozicija.

Beograd, 26. oktobra. (B) Poga-
janja med načelniki opozicijskih sku-
pin se nadaljujejo. G. dr. Korošec je po-
setil danes dopoldne demokratski klub
in se pogajal z g. Davidvićem in ostali-
mi demokratskimi prvaki. Poslanci ju-
goslovenskega kluba so sledečega miš-
ljenja: Ustanovitev opozicijskega
bloka je potrebna, kateri bodo poslanci
jugoslovenskega kluba šli radi na roko,
toda ta blok mora imeti svoj program
in ta program mora biti v soglasju s
programom njihove stranke, t. j. da mo-
ra v svoji osnovi temeljiti na široki av-
tonomiji. Na tem programu ne mislijo
klerikalci niti najmanj popuščati. Po-
javlja se vprašanje, dali bo demokrat-

ska stranka pristala na takšen program.
Demokrati se o tem še ne želijo izjaviti.
Dokler do tega ne pride, se bo sporazum
glede skupne akcije sklepal od časa do
časa za vsak slučaj posebej.

ZA NAŠE VINOGRADNIŠTVO.

Beograd, 26. oktobra. (B) Na-
rodni poslanec dr. Hohnjec je naslo-
vil na ministra trgovine in industrije
vprašanje povodom odhoda naših dele-
gatov na pogajanja z Avstrijo o novi
trgovinski pogodbi. V tem vprašanju
poudarja dr. Hohnjec, da se dosedaj ni
posvečala dovoljna pažnja vinogradni-
štvu, posebno v Sloveniji. Dočim je Av-
strija dala velike olajšave za uvoz vina
iz drugih držav, je naložila veliko uvoz-
no carino na izvoz vina iz naše drža-
ve, ker se naša vlada ni mnogo brigala
pri sklepanju trgovinske pogodbe za
naše vinogradništvo. Zato vpraša g. dr.
Hohnjec, da li bo naša vlada sedaj, ko
gre za sklepanje nove trgovinske po-
godbe, zahtevala čim večje olajšave za
izvoz našega vina v Avstrijo.

Zakon o univerzah.

Beograd, 26. oktobra. (B) Mini-
strski svet je pooblastil ministra pro-
svete, da predloži skupščini zakonski
načrt o univerzah.

Učitelji in novi uradniški zakon.

Beograd, 26. oktobra. (Z) V sta-
tističnem odseku ministrstva prosvete
zbirajo in urejujejo podatke zaradi pre-
vedbe učiteljev osnovnih šol na plače
po novem zakonu o civilnih uradnikih.
Ta posel je poverjen posebnim komisiji,
ki je že počela z delom in ki ga bo
kmalu dovršila. Učiteljem osnovnih šol
se bodo izplačevali novi prejemki od
1. novembra.

Zagrebski namestnik v Beogradu.

Beograd, 26. oktobra. (B) Na-
mesnik za Hrvatsko, g. dr. Cinić je
dopotoval v Beograd. Prišel je v Beo-
grad, da se porazgovori o razmetitvi
uradnikov odseka ministrstva socijalne
politike. Razven tega je poročal mini-
stru notranjih del o stanju in Hrvatski.

Črnogorski princ pri g. Pašiću.

Beograd, 26. oktobra. (B) Princ
Peter Petrović je posetil ministrskega
predsednika g. Pašića in se z njim dol-
go razgovarjal. Kakor se doznava, je
prosil, da se mu podeli kako mesto v
državni upravi, ki bi odgovarjalo njego-
vemu položaju.

Odlikovanja prosvetnih delavcev.

Beograd, 26. oktobra. (Z) Včeraj
popoldne je kralj podpisal ukaz ministra
prosvete o odlikovanju prosvetnih de-
lavcev. Ukaz je zelo obsežen.

Bolezen Stojana Protića.

Beograd, 26. oktobra. (Z) Pred
10 dnevi je obolel Stojan Protić na in-
fluenci, ki se je razvijala normalno, ali
pred nekoliko dnevi se je pojavila sla-
bost srca. Zdravniki so podvzeli ener-
gične mere tako, da je prva kriza že
prešla. Sinoči je bilo javljeno, da je bol-
niku nekoliko bolje. A pozneje je po-
stalo srce zopet slabše. To je tem ne-
varnejše, ker boleha Protić na astmi.
Njegovo stanje je zelo kritično.

Reško vprašanje še ni aktualno?

Važna seja ministrskega sveta pod kraljevim predsedstvom.

Beograd, 26. oktobra. (Z) Na
današnji seji ministrskega sveta, ki je
bila pod predsedstvom Ni. Vel. kralja,
se je, kakor se doznava, razpravljalo o
reškem vprašanju in je bilo po refera-
tih, ki sta jih podala ministrski pred-
sednik Pašić in minister za zunanje po-
sele dr. Ninčić, sklenjeno, da se o od-
govoru, ki ga je bil poslal Mussolini
Pašiću, diskutira v posebnih parlamen-
tarni komisiji. Na to komisijo bodo po-
zvani tudi člani paritetne komisije v
Rimu. Nato bo podan referat vladi in
se bo še le na podlagi tega referata na-
dalje sklepalo.

Nato je dr. Ninčić poročal o stanju
pogajanj z Bolgarsko. Rezultat teh

čujočih mestih kompaktno, močno,
usmerjeno in brezbrizno svoje cilje za-
sledujočo politično stranko, bi danes ne
bilo homatij in krvoprelitja. Veleindu-
strija bi se bila udala, plačevale bi se
reparacije in Nemčija bi procvitala na
vsej črti.

Udušeno gibanje grških upornikov.

Atene, 26. oktobra. (B) Službeni
komunike vojnega ministrstva, ki je iz-
šel to noč javlja, da so čete poslone iz
Janjine, razgnale upornike. 24. polk je
ujel uporniške častnike. V severni Grčiji
je situacija popolnoma razčiščena, Ge-
neral Cimikalis je osvobodil Kavalo in
ves iztočni del Makedonije. V centralni
Makedoniji se se udali vsi uporniki. Ob-
stoja nada, da se bodo uporniki na Pe-
loponezu po žalostnem neuspehu čim-
prej udali, da se izognejo prelivanju
bratske krvi. Listi javljajo, da bo vlada
poslala poslednji apel upornikom na Pe-
loponezu. Glasom poročil listov so se o
priliki hišne preiskave pri generalu Ne-
taksasu našli celi kadri novih oblastev,
ki so se imela ustanoviti in proskripti-
ske liste. V Solunu se bo vršil meeting
v svrhu manifestacije proti upornikom.
Prebivalstvo v vseh mestih grške Ma-
kedonije živahno protestira proti upor,
katerega povzročitelji so, hoteč premo-
titi javno mnenje govorili, da hočejo
okrepiti vlado.

Atene, 26. oktobra. (B) Službeni
komunike, ki je bil objavljen opoldne v
Solunu, priločuje, da so se uporniške
sile udale ob 11. uri pri Kilindiru. Pol-
kovnik Ziras in dva podpolkovnika so
pobegnili proti grško-srbski meji. Ta-
ko je celo gibanje popolnoma udušeno.

Djevdjelija, 26. okt. (B) Da-
nes zjutraj je prebežalo na naše ozemlje
iz Grške 200 vojakov in 15 častnikov,
pristahev Netaksasa, voditelja grških re-
volucionarjev. Naše obmejne oblasti
so jih takoj razorožile in namestile v
taborišča. O njihovem prehodu na na-
še ozemlje, sta se obvestila vojni mini-
ster in minister notranjih del. Kakor se
doznava, bodo vsi ti vrnjeni grškim ob-
lastvom.

Bavarska odklanja berlinsko vlado.

Berlin, 26. oktobra. (K) Kakor
javljajo listi iz Monakovega, izjavlja
bavarski državni komisariat v odgo-
voru na vesti, da bi bil konflikt med
Bavarsko in državno vlado po posre-
dovanju odpravljen, da g. von Kahr
odklanja vsako pogajanje v tej zadevi
s sedanjo državno vlado.

Akcija renskih separatistov.

Pariz, 26. oktobra. (K) Belgijska
brzljavna agentura javlja: Nemška po-
licija opravlja v Aachenu pod kontrolo
belgijskega orožništva varnostno slu-
žbo. Smatrati je, da je stvar za separa-
tiste v Aachenu izgubljena. Iz drugih
mest, kjer je bila proglašena renska re-
publika, so se morali separatisti umak-
niti. Imajo pa še v oblasti Mont Jode.
V splošnem je v belgijski coni pokret
sedaj prišel do zastoja.

Pariz, 26. oktobra. (Havas.) Listi
poročajo iz Koblenza, da so se separa-
tisti ob pol 10. uri zvečer brez krvopre-
litja polastili sedeža vlade ter občinske-
ga in poštnege urada. Zavezniške obla-
sti so vladnega predsednika Höfeja za-
prele, ker je dal vladni sedež utrditi.

Pariz, 26. oktobra. (D) »Journal«
poroča iz Berlina, da bi bila nemška
vlada pripravljena pristati na proglasi-
tev reaske republike pod vodstvom ko-
linskega župana dr. Adenauerja, ki je
velik prijatelj Angležev. Proglasitev re-
publike naj bi se zvršila danes zvečer.
Nemška vlada bi si s tem svojim kora-
kom zagotovila kontrolo, kar bi se ji v
nasprotnem slučaju prav lahko izjalo-
vilo. S tem spravljajo politični krogi v
zvezo tudi potovanje Stresemanna v
Haag.

PARIZ IN NEMŠKA NOTA.

Pariz, 26. oktobra. (K) Diplomatski
sotrudnik »Agence Havas« doznava,
da je Poincaré v imenu francoske
vlade dal sporočiti v Washingtonu, da
sprejema predlog predsednika Coolidge,
naj se ustanovi zvedeniška komisija za
ugotovitev plačilne zmožnosti Nemčije
in da bi zelo rad videl v tej komisiji
sodelovanje ameriškega zastopnika,
seveda pod pogojem, da se ne krati
versailske mirovna pogodba. Diplomatski
poročevalec »Agence Havas« je v
stanju napovedovati, da se bo v tork
službeno pretresala nemška nota, ki je
bila v sredo izročena reparacijski komi-
siji. Francoski delegat in predsednik
komisije Bartou bo svojim tovarišem
predlagal, da sprejmejo to postopanje,
ki ga predvideva mirovna pogodba.

Slovenci!

Pozvali smo vas, da manifestirate
v nedeljo 28. t. m. po vsej Sloveniji
proti nasilstvu Italijanov napram našim
rojakom v Primorju. V ta namen naj se
prirede shodi, sestanki, na katerih naj
se ljudstvu obrazloži pomen manifesta-
cije. Kjer je pa za ta dan že določena
kaka prireditev (shod, koncert, gledali-
ška igra), naj se s primernim navogo-
rom tej prireditvi da manifestacijski zna-
čaj. Ljubljana manifestira v ponedeljek
29. t. m. ob pol 7. uri zvečer v veliki
dvorani hotela Union. Uverjeni smo, da
bosta Slovenija in nje prestolnica Ljub-
ljana tudi to pot storila svojo narodno
dolžnost.

Akcijski odbor.

Iz seje akcijskega odbora NRS

v Ljubljani, 26. oktobra 1923.

Pozivajo se

vse organizacije, da pozovejo vse naše
pristaše k udeležbi protestnih manife-
stacij proti italijanskemu nasilju nad na-
šimi slovenskimi brati. Protestne ma-
nifestacije, ki so jih sklicali za to usta-
novljeni odbori, se vršijo po vsej Slo-
veniji v nedeljo 28. t. m.

Ravno tako se pozivajo člani, da pri-
sostvujejo protestnemu shodu, ki se vr-
ši v Ljubljani v ponedeljek 29. t. m. toč-
no ob 7. uri zvečer v dvorani hotela
»Union«.

Radikali, dokažite tudi ob tej priliki
svojo patriotsko zavest!

Za Akcijski odbor:

Dr. Niko Župančič s. r., predsednik. —
Ljubo D. Jurković s. r., tajnik.

Nov nemški denar.

Berlin, 26. oktobra. (K) Kakor
poroča »Acht Uhr Abendblatt«, izda
Berlin od jutri naprej denar stalne
vrednosti v znesku treh milijonov zla-
tih mark. Izdali se bosta dve vrsti raz-
nih zlatih denarnih listov, in sicer za
četrt dolarja, to je 1.05 zlate marke in
za celi dolar, to je 4.20 zlate marke.

Izgon Judov.

Monakovo, 26. oktobra. (K)
Kakor poroča »Der völkische Beobach-
ter« se je z izgonom iztočnih Judov iz
Bavarske že začelo. Veliko število iz-
točnih Judov je že dobilo povelje o iz-
gonu iz Bavarske. List zahteva, da se
premoženje iztočnih Judov brez izje-
me zapleni.

Vladna kriza v Romuniji.

Beograd, 26. oktobra. (Z) Po
vesteh iz Bukarešte se kriza v Brati-
anujem kabinetu čim dalje bolj po-
ostruje. Na tej poostitvi je vzrok ne-
soglasja med Bratianujem in Kon-
stantineskujem zaradi ministrstva po-
licije. K tej vladni krizi je mnogo pri-
pomogel tudi fašistovski pokret v Ro-
muniji, ki se bolj in bolj širi. Fašiste
so organizirali univerzitetni profesorji
in zaradi te akcije se pojavljajo vesti
o neki zaroti. Sedaj se doznava, da pri-
de v Romuniji lahko do slične akcije,
kakor jo je izvršil Mussolini v Italiji.

Zakon o centralni upravi.

Beograd, 26. oktobra. (Z) Sinoči
je imel ministrski svet sejo od 5.—9.
ure. Razpravljalo se je o predlogu za-
kona o centralni upravi, ki je bil v ce-
loti sprejet. Po tem predlogu se ukl-
nejo ministrstvo za izenačenje zako-
nov, ministrstvo za socijalno politiko
in ministrstvo za agrarno reformo.
Prvo ministrstvo se likvidira takoj,
drugo v roku šestih mesecev in tretje
v roku enega leta. Nato je bil izbran
odbor za izdelavo zakonskega načrta
o tisku, katerega člani so Trifko-
vić, dr. Ninčić, dr. Srskić, Pe-
rić in dr. Janjić. Sklenjeno je, da
se v ponedeljek sestane zakonodajni od-
bor, da pretresa zakon o sodnikih. Fi-
nančni minister je poročal o sprejetju
načrta zakona o trošarinah in finančnem
odboru.

VREMENSKO POROČILO.

Dunaj, 26. oktobra. Napoved: Po-
oblačitev, najbrž dež, mli značaj vremena
bo trajal še nadalje.

Bodoče reparacijske dobave.

Od našega stalnega pariškega dopisnika.

ap. Pariz, konec oktobra.

Vaš dopisnik je imel te dni priliko, govoriti z vodilno osebnostjo pri C. C. R. (Confédération des Coopératives de Reconstruction) o bodočih naravnih dobavah Nemčije.

Omenjena C. C. R. je najmočnejši francoski organizem, čegar naloga obstoji v tem, da posreduje med prebivalci poškodovanih pokrajin severne Francije in med nemški dobavitelji. Tej organizaciji načeljuje znani francoski senator Lubersac. Njegova pogodba s Stinnesom, sklenjena v oktobru 1. 1922, se je imela vršiti tik pred početkom porušne krize. Dasiravno smo računali že s pasivnim odporom, tako mi je izjavila dotična osebnost, smo vendarle mislili na to, kako bi ohranili organizacijo intaktno, da bi mogli na ta način sprejemati zopet dobave, ki jih je nemška ordonanca z dne 13. januarja t. i. sistrala.

Težko nam je reči, da so medtem izgubili mnogo časa. V teh 9 mesecih smo preštudirali obseg zahtev, ki jih bomo predložili v danem trenutku nemškimi dobaviteljem. Ne dvomimo, da bo nemški industriji mogoče, zadostiti našim zahtevam, dasiravno si ne prikrivamo nemške krize, katero je povzročilo katastrofalno razvedrotenje valute. Vsaj precejšen del, tako upamo, bo nemška industrija lahko pokrila. V zasedenem ruhrskem ozemlju čaka več milijonov ton stavebenega materiala, ki čaka samo na transport v Francijo. Naši zastopniki so se na lcu mesta pogajali s najodličnejšimi industrijalki Nemčije, pri tem so pa ugotovili dobro voljo, po kateri bi bili ti krog voljni, pošiljati nemške dobave v polnem obsegu. To je doslej preprečevala ordonanca z dne 13. januarja. Povprečni človek si dela pri nas zelo napačne slike o delovnih predpogojih nemške industrije. Da je tudi ona napravila med pasivnim odporom zelo dobre dobičke, nočem tajiti. Vendar pa je gotovo, da v sedanjem trenutku ta industrija ne more prevzeti večjih dobav na konto reparacij, ne da bi se ji te dobave trenutno plačale. Rekelo se nam je, da je odpotoval g. Stinnes v London, da bi tam najel večjih bančnih kreditov za svoja podjetja. Z naše strani ta vest ni kontrolirana. Vsekakor pa je karakteristična za denarne razmere v Nemčiji. Če tak industrijski magnat kot je Stinnes, ne razpolaga s potrebno količino deviz za nakup surovin, potem se od manjših skupin pač ne more zahtevati, da bi brez plačila izvrševale velika milijardna naročila na račun reparacij...

Moderni vladarji.

Dne 31. oktobra bo dal Mussolini v palači Venezia veliko pojedino, kamor so povabljeni kralj, kraljica in vsi kraljevičji. Ta banket se bo vršil na proslavo obletnice fašistovskega prevrata. Prekucija! to je hitro izgovorjeno. Torej vlada Viktor Emanuel III. zato, da enkrat brani ustavni red, drugič ga pa odstrani. Njegov položaj je močno sliden stališču trapastega veččaka, filistrskega in resnobesnega poslanca, Jožefa Prudhonna, ki ga je ustvaril duhoviti pisatelj in karikaturist Henry

Vedno in ob vsaki priliki zademo na en problem: na plačilno možnost Nemčije. Naslednik g. Hilferdinga nam bo že moral pokazati, če je Nemčija še v stanju, ustvariti si dobro valuto. Ako se to ne zgodi, stojimo na robu propasti. V političnem oziru se Francija lahko čaka, v finančnem in gospodarskem pa tega ne more storiti. Ako Nemčija ne bo mogla dobaviti našim uničenim pokrajinam potrebnih naravnih dobav, se bomo morali v silo obrniti na francosko vlado. S tem pa bi se nepokriti »budget des dépenses recouvrables« obremenil do skrajnosti, tako da bi bila finančna katastrofa neizogibna.

Pred dobrim tednom je dejal g. Poincaré v Ligny-en-Barrois: »Imamo načrt, ki je vsebovan v rumeni knjigi. To knjigo smo objavili.« V tem dokumentu se nahaja z dne 10. junijem datirano pismo na francoska poslanika v Londonu in Bruslju. V tem pismu stoji med drugim: »Francoska vlada se zaveda, da je treba prepustiti Nemčiji časa, da si bo uredila svoje finance in svojo državno gospodarstvo. Le tako bo utegnili dati večje dobave in reparacijska plačila. Ko bo prišla do tega prvega cilja, ji bo lahko, preiskati tudi druge virov, kateri se bodo morali postaviti zavaznikom na razpolago, bodisi v svrhu odplačevanja anuitet ali pa kot garancije za posojila.«

Ali je še Quail d'Orsay danes tega mnenja?

Potem bi moral biti g. Lubersac o tem obveščen, saj so njegovi prijatelji najozbiljnejši znanstveniki. Odkod to, da je on bolj optimističen, nego ministrski predsednik? V zunanem ministertvu ne računajo niti v tih, štirih mesecih z večjimi reparacijskimi dobavami. Velik pesimizem je se začel širiti glede politične usode nemške države. Ali se boje državne puča z desne ali leve strani? Gospod Poincaré je jasno povedal, da so te vesti pretrane in da ne morejo Francije uplašiti. Ali se dvoji o diktatorski vladvi g. Stresemann? Nekateri poslanci narodnega bloka grede že s tem geslom v volitve. Gospod Poincaré molči tudi tedaj, kadar govori. On čaka. Lubersac pa pravi: »Ne moremo več čakati.«

Med tema dvema točkama se je pojavila s svojim posredovanjem Belgija. Zdi se, da je v okvirju odbora, ki je te dni v Bruslju izdelal podlago za skupno rešitev reparacijskega problema, podan med političnim dogmatizmom g. Poincaréja in med gospodarskimi zahtevami vsakdanjosti. V tem tiči življenska sila večine francoskega naroda.

Momier. Joseph Prudhomme govori v druznih elipsah in podobah, n. pr. »Državljan voz jadra nad ognjenikom«. Znamenita je zlasti naslednja izjava: »Ta sablja je najlepši dan mojega življenja; dobil sem jo, da ščitim uredbe in jih v potrebi pobijam.« Pa recite, da ni stalež italijanske vladanja na las podobna Prudhommovu. Enaka je z njegovim španskim vrstnikom Alfonzom XIII.

**Podpirajte
Jugoslovensko Matico!**

Gibanje med ruskimi begunci.

V naši kraljevini je začelo izhajati poleg beograjskega dnevnika »Novo Vreme« nekaj novih tednikov. Opažati je neko gibanje, ki priča o živahnem interesu beguncem za svojo domovino. Kljub temu pa se ponavlja, kakor je navadno v politiki, prepir celo med ljudmi, ki se človeku dozdevajo kot pripadniki ene stranke. Med ruskimi monarhisti je postalo vprašanje prestolnega kandidata sporni problem. Toda to ni zgolj borba med pretendenti. To je načelno vprašanje: ali bo ruska monarhija legitimistična ali narodna. Legitimistična struja se naslanja na stari zakon carja Pavla I. prestolonasledstvu in pravi, da je edini pravi pretendent veliki knez Ciril, najbližji sorodnik carja Nikolaja II. po moškem rodu, ker je bil njegov brat Mihael baje ubit neke v Sibiriji. Druga najmočnejša struja, ki se zbira krog velikega kneza Nikolaja, najstarejšega člana rodbine Romanov, pa noče postaviti niti tega, niti drugega pretendenta in pravi, da se to vprašanje v inozemstvu ne more rešiti.

Največ zaupanja uživa knez Nikolaj kot bivši vrhovni poveljnik ruske armade za časa njenih zmag v I. 1914, kot mož silne energije, trdne volje in pristnega narodnega duha. Dočim so drugi ruski knezi oženjeni z Nemkami, je on oženjen s slovensko kneginjo Anastazijo, hčerko črnogorskega razkralja Nikole. Vsi emigranti upajo, da on ne bo ubogal niti Nemcev, še manj drugih tujcev, če bo kedaj prišel do vlade. Njegovo ime je prapor ruskega nacionalnega gibanja in njemu sledeče obnovitve neodvisne Rusije. Zadnji poveljnik ruske armade v Krimu, general Wrangel, ga je ubogal in sedaj poziva oficirje, naj ukinejo politično delovanje in se združijo pod tem praporjem v boju za osvobodjenje domovine.

Vendar pa politični privrženci kneza Cirila s tem niso zadovoljni in pozivajo vse vojaške begunce, naj se kot civilne osebe vpišejo v njihove organizacije. Ta skupina sovraži Wrangla, ker on to delovanje ovira. S pristankom na legitimistični program bi se monarhistično vprašanje hitro rešilo, ali zelo težko bi šlo z odobrenjem naroda. Tembolj zapleteno je to vprašanje, ker se o usodi kneza Mihajla nič gotovega ne ve. Knez Mihael je bil poročen z navadno Rusinjo, hčerko nekega moskovskega odvetnika, in se je odpovedal prestolu.

Stranka kneza Cirila ima svoje središče v Monakovem. Zdi se, da stoji v tesni zvezi z nemškimi monarhisti, upajoč, da jim bodo ti pomagali do vzpostavitve monarhije v Rusiji, ako bi po prejšnjem uspehu monarhistični prevrat v Nemčiji. To je pa velika pomota, kajti od I. 1917 naprej so Nemci, bodisi monarhisti, republikanci ali komunisti, vedno in ob vsaki priliki podpirali boljševike, seveda iz bojazni pred vzpostavitvijo močne Rusije.

Zmaga te legitimistične struje torej nikakor ne bi bila v prid slovanstvu, zato je dvomljivo, če bi se po tej koncepciji uredile ruske razmere. To velja zlasti radi tega, ker ne vpoštevata dosti ruskih sprememb, ki so se izvršile ne samo v obliki, marveč tudi v psihiškega naroda. Ta struja — legitimistična — seje sedaj prepričani med ruske nacionaliste, ki so vsi dobri rodoljubi in bi morali biti složni glede vzpostavitve svoje domovine.

Naš novi roman.

Japonski roman: Gompači in Komurasaki,

ki ga je spisal slavni češki pisatelj Julij Zeyer, bo začel izhajati v kratkem v »Jutranjih Novostih«.

Roman se godi na nesrečnih tleh ki jih je pravkar zadela strahovita potresna katastrofa, namreč v Tokiu in okolici. Že vsebina tega prelepega romana je izredno privlačna, tako da jo čitamo z veliko napetostjo; poleg tega pa nas pisatelj, ki je temeljito študiral Japonsko, seznanja na tako prijeten način s kraji, z življenjem, z vsemi krašotami, s slavnostmi, z običaji na Japonskem, s poezijo japonske duše, skratka z vsem, kar bi radi poznali in vedeli. Kako krasno nam opisuje — človeku, kot da je sam osebno navzoč — slavnosti! S štirimi glavnimi japonskimi slavnostmi se seznanimo; to so: slavnost očiščenja telesa in duše, vrtnitve pomladi v Tokiu, poletnega zapada v Jedu in slavnost umrlih. In vse to je tako zanimivo vpleteno v dejanje romana, da se človeku zdi, da se je za nekaj ur preselil na Japonsko in vse to preživljal.

To ni roman, kakor jih čitamo dan na dan po časopisih, ampak roman, ki je visoke literarne vrednosti, pri tem pa ga vsakdo lahko razumljivo čita v zabavo in pouk od kraja do konca z rastočo napetostjo in z rastočim užikom. Sicer pa jamči že ime Zeyerja, velikega pisatelja in pesnika, za prvovrstno delo.

Nezanesljivost demokratskega časopisja.

Beograd, 26. oktobra. (B) Ministrstvo agrarne reforme objavlja po Tiskovnem uradu sledeče: »Pravda« z dne 26. t. m. je objavila pod naslovom »Zloupotreba u agraru« notico, v kateri se trdi, da je minister agrarne reforme sprejel dne 25. t. m. deputacijo seljakov iz okolice Vel. Bečkereke, ki so protestirali zoper prodajo 500 oral zemlje, ki jo je izvršila neka banka, v kateri se nahajajo radikali. Dalje se v notici navaja, da so to prodajo posredovali neki bosanski poslanci, da je na ta način izigrana agrarna reforma in zemlja odstopljena bogatašem, tako da so agrarni interesi ostali brez zemlje. Vse te navedbe so neresnične in tendenciozne. Minister agrarne reforme ne samo, da ni sprejel 25. t. m. omenjene deputacije seljakov iz okolice Vel. Bečkereke, temveč tudi o kakih prodaji sploh ni ničesar znanega. Minister agrarne reforme sploh ne odobrava za se, da j nikakih prodaj zemlje, posebno ne one, ki je namenjena agrarnim interesom. Potemtakem je netočna trditev, da so vsled te prodaje posamezni agrarni interesi ostali brez zemlje.

Beograd, 26. oktobra. (B) Tiskovni urad objavlja: »Pravda« z dne 24. in 25. t. m. trdi, da je voljni minister pri napredovanju v čin armijskega generala preskočil vse starejše generale, tako da ima sedaj čin takol za vojvodo. V resnici pa temu ni tako. Čin voljnega ministra kot armijskega generala ostane isti kakor prej — kot general je bil mlajši nego vsi sedanjí armijski generali in je na ta način tudi sedaj kot armijski general v činu zadnji.

Nemci in Rusija.

Nemci se v Rusiji vedno bolj utrjujejo. V Cijaturah na Kavkazu, ki so svetovno znane po bogati manganovih rudah, se je etablirovalo več nemških tvrdk. Tudi poljedelstvo je prešlo v roke Nemcev. V Tiflisu se tiska nemško časopisje.

Pariško kramljanje.

Pariz, konec oktobra.

Že nekaj let smo navajeni, da požira moloh kino utrjene rokoborce, odlikovane lepitice, kraljice pustnih noči in lunakinje sončnih dvorov. Nekatera imena so še v svežem spominu. Tako gospa Fahmi, ki je umorila svojega moža, nato povzročila vse-mu Londonu večtedensko mrzlično razburjenost ter se po oprostitvi povzpela do prve filmske dize.

V Music-Hallu je nastala za film zelo opasna konkurenca. To pristno pariško zabavišče si je že pred leti zaguralo odlično mesto, ki je znana Fernande Segret — edina, ki je utekala morilnemu štedilniku krvoločnega Landrua — pod okriljem Music-halla napravila »turnejo« po celem Montmartre-ju. Vrhunec aktualnosti je to zabavišče doseglo te dni: Madame Rasini, ravnateljica podjetja »Ba-Ta-Clan« je obvezala pariškega poslanca Charlesa Bernarda za serijo komičnih predavanj o intimnem življenju v palači Bourbon. Gospod Charles Bernard je v vsakem oziru ljubezni gospod. Pred svojim prvim nastopom sva imela v foyerju »Ba-Ta-Clana« razgovor o diplomatskem koraku nemškega odpravnika von Hoeseha pri g. Poincaréju. Končno me je še prošil, naj med predstavo ne stavim nobenega vprašanja, ki bi se dotikalo reparacij. Kaj takega bi moglo uplirati preveč destruktivno na njegovo sigurnost v komiki in bi tudi dožadošilo... Seveda sem se odzval njegovi prošnji po najboljši uvidenosti, kljub temu pa je bil poslanec v svoji vlogi burleskega predavatelja — izžvižgan. Ugotovilo se je, da je komični uspeh g. Bernarda v palači Bourbon nedvomno večji kot pa v Music-hallu.

Polksulil bo prihodnjici z resnimi stvarmi. Govoril bo o reparacijskem problemu, in sicer tako, da se tuljim žurnalistom ne bo treba puliti za informacije po kuloarjih. S svojim partnerjem v vlogi g. Poincaréja bo imel približno siedeči dvogovor:

Poincaré: Najprej plačajte, potem se bomo odpovedali nadaljnim prisilnim ukrepom.

Bernard: Dokler se ukvarjate s prisilnimi ukrepi, uničujete naš kredit in

ski obč. svet.

Maribor, 26. okt.

Avtonomna slovenska mesta.

Nocoj se je nadaljevala 10. redna seja mariborskega občinskega sveta. Pred predhodom na dnevni red poročila župana na kratko o konferenci županov avtonomnih mest Slovenije, ki se je vršila minulo sredo v Mariboru. Udeležili so se konference razen njega župani mest Ljubljane, Celja in Ptuja ter zastopnik zagrebškega župana. Na tej konferenci so se pretresali zakoni o občinah ter zakon o upravi in samoupravi mest. Zlasti važen je zadnje omenjeni zakon, ki določa, da se ukinejo vse dosedanje avtonomije mestnih uprav, razven beograjske, zagrebške in morda ljubljanske. Ta zakon je bil predložen v izjavo pokrajinski upravi v Ljubljani ter okrajnim glavarstvom, ne pa mestnim občinam, ki so najbolj prizadete. Sklenilo se je, da se skliče kongres vseh avtonomnih mest, da se nadaljuje akcija za obrambo mestnih samouprav in da se ustanovi zveza občin v splošnem. Občinski svet je odobril po konferenci predlagano resolucijo, kakoršno so odposlala vladu vsa mesta, ki so se konference udeležila. Župan je nadalje predlagal protestno izjavo mariborske mestne občine proti temu, da se je v zakonu o samoupravi izločilo mesto Maribor. Opozarja na važnost Maribora kot obmejnega mesta ter na tukajšnjo razvito industrijo. Mesto ima že skoro 700 let samoupravo, kateri se ima zahvaliti za svoj doseženi razvoj in je tudi vse nadaljno uspevanje odvisno od njegove nadaljnj avtonomije. Govornikov predlog je bil soglasno sprejet.

Postajališče na Teznu.

Zveza industrijske je povabila mestno občino, da se udeležijo sestanka interesentov za zgradbo postajališča na Teznu. K stroškom, ki bi jih morali kriti interesenti in ki so proračunani na 117.000 dinarjev, naj bi tudi mestna občina prispevala s kakim deležem. Župan se pooblasti, da se tega sestanka sicer udeležijo, da pa občina ne more ničesar prispevati za zgradbo postajališča, dokler se občina Tezno ne združi z mestom.

Poročila odsekov.

Poročilo pregledne komisije o računskem sklepu mestne hranilnice se odobri, ter se vzame na znanje ugotovitev, da so blagajniške knjige v najlepšem redu. Za ocenitev vojašnic, ki so last mesta, se prizna stavbenikom Glasariju in Nassimbeniju zahtevani honorar v znesku po 35.000 kron. Odobri se prodaja stavbišča pri artiljerijski vojašnici železničarju Nipiču za zgradbo stanovanjske hiše, in sicer kvadratni meter po 50 kron pod pogojem, da zgradi poslopje v enem letu in da ga 15 let ne sme prodati.

Od okrajnega glavarstva predlagana nova tarifa za dravski brod, se zavrne s prošnjo, da se znižajo postavke v smislu predloga mestne občine.

Dostavljalec mestnega magistrata se dovoli za nabavo čevljev letni prispevek po 400 dinarjev.

Dijaški kuhinji se dovoli enkratna podpora v znesku po 10.000 dinarjev; prošnja »Dijaške večerje« za podporo se odkaze pristojnemu odseku v pretres.

V Smetanovi ulici se na prošnjo hišnih posestnikov izvede kanalizacija.

Prošnjo kolesarskih klubov »Perun« in »Edelweiss« se zavrne. Stevilni ugovori zoper odmerjene globe radi nerednosti pri pobiranju nočnega dinarskega davka se deloma zavrnejo, deloma pa se jim ugodi. Ugovor južne železnice radi naknadno odmerjene odškodnine v znesku po 35.000 dinarjev za uporabo vode pri samolastnih napravah se zavrne.

V smislu svojčasno sprejetega sklepa se predlaga pokrajinski upravi izprememba paragrafa 11 kanalskih pristojbin. Občinski svetnik Bahun opozarja h koncu, da hočejo mariborski mesarji preprečiti nadaljno prodajo cenejšega mesa v občinski mesnici ter so baje imeli večeraj tozadevno posvetovanje. Govornik pozivlja župana, da napravi potrebne korake, da se ta nakana prepreči. Nato je bila javna seja zaključena, nakar se je nadaljevala tajna seja z dnevnim redom: klavniška afera Kern-dr. Leskovar.

Iz prosvetnega življenja.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

Drama:
Začetek ob 8. uri zvečer.
Sobota 27. oktobra. Gospa z morja; gostuje gospa Marija Vera. Red F.
Nedelja 28. oktobra. 2 X 2 = 5. Izv.
Ponedeljek 29. oktobra. Gospa z morja; gostuje ga. Marija Vera. Red B.

Opera:
Začetek ob pol 8. uri zvečer.
Sobota 27. oktobra. Evgenij Onegin. Red E.

Nedelja 28. oktobra. Proglavci. Slav-nostna predstava v proslavo češkoslovaškega narodnega praznika pod protektoratom češkoslovaškega generalnega konzulata v Ljubljani. Izven. (Začetek izjemoma ob 7. uri.)

Rondeljek 29. oktobra. Zaprti.

— Proslava praznika osvoboditve češkoslovaškega naroda v operi bo v nedeljo, dne 28. t. m. Vprizori se slovesna češka narodna opera »Proglavci«, znamenito muzikalno delo češkega skladatelja Karla Kovarovića. Vsečina je taka: Hodi, raztreseni po jugovzhodni Češki, so imeli dolžnost braniti mejo sovražnih napadov. Ime proglavci so dobili radi tega, ker so imeli v svojem grbu pasjo glavo, znak pazljivosti. To plemo je bilo svobodno in je dobilo od vladarja mnogo predprav. Po bitki na Bell gori so jim bili privilegiji zelo omejeni. Končno jim je vzel I. 1695 njihov gospod Laminger iz Albenreuta, od Hodov imenovan Lomikar, tudi zadnje ostanke pravice in se posluževal proti njim celo krvavega nasilstva. Iz historije teh bojev, v katerih se je izkazal posebno kmet Kozina, kateroga so Hodi častili kot mučenika, je napisal Jirasek svoj znani roman »Proglavci«. Kozina radi svoje mehoskčnosti nima med Hodi velikega ugleda. Rih-tarji so skrili pred Lomikarjem pri Kozinovi materi dragocene dokumente, ne da bi to povedali Kozini. Kozino to nezaupa-je bilo, a kmalu pokaže, kak usak da je.

Upor proti Lomikarju doseže svoj vrhunec pri starem običaju, kjer pokopljajo gosposki korošci. Tedaj pride Lomikar z vojaštvom iskat pergamentov. Kozina prepreči boj in brani pravice svojega naroda raje z besedo. Zaman preiskuje Lomikar po hišah. Kozinova mati reši pred voljaki samo dve najvažnejši listini. Zmagoslavni Lomikar vrže v ječo Kozino in njegovega praporčaka Pripko. Ko pred rih-tarji sežiga dokumente, pride novica, da bodo hodske zadeve končane pred praškim sodiščem. Najvažnejši dokumentov ni več! Hodi gre do Kozino na čelu v Prago in neso seboj dve najvažnejši listini. Toda vse njihove pravice so uničene in Kozina je obsojen na smrt. Lomikarju pa grozi Kozina na pragu ječe dan pred svojo smrtjo, da pride ob letu pred božjo sodbjo, in zgodi se je. Ob letu trumfira Lomikar in priredi zmagoslavno poldnjo. Tedaj se mu nenkrat pokaže Kozinov duh in ga grozeče zove pred božjo sod. »Proglavci« so za Čehe velika maša. Ko pole Kozina v ječi semenu, ki je vzklilo plod, — publika vstane in sluša stoji! — Za sedanjost — za bodočnost! Začetek predstave ob 7. uri zvečer.

LJUBLJANSKA DRAMA.

V preteklem tednu je znameniti napredek v uprizoritvi »Azazel«. Pri ponovnih predstavah ostane pa neizpremenjeno delstvo to, da manjka na sploh naši dramatični stvariteljski močnega izraza. Kako velkopotezno je zasnovano prvo dejanje I. Cankarjevega »Kralj na Betanovci«! V skoro slabotno medlost izven bi za zadnje. Človek čaka, čaka... Pretreslo je to do živcev — in kot v grenko slovo te zapusti avtor duševno nezadoščena. Juda Simonov, ogromna postava se zamiglj pred teboj v nejasno sanjsko sliko. Kantov orjak zaključijo svojo pot v prazni gostilniški sceni... Kot bi trosili silno bogastvo svojega čustvovanja v prazno. Delo, trud je povrh. Zdi se mi, da ne znamo pregledati celote, hladno preračunati učinek, uspeh dramskega dela na odru. In končno je uspeh vendar le vse.

»Judite«. Delo je zanimiva primera. Nemec je kratek, preračunljiv (nezavestno), močan, a ne plitek. Podobe mu vró brez sile iz rok. Habbel je simbolist in etik kot

Ibsen: Kaže stvari, ki imajo biti in ne ki so. On ljubi strahoto v ženski kot je gospi z morja: Judito iz Betulije. Hrepenje in napol neizpolnjeno čutnost je položil v dušo te izraelske, device orleanske. Drama mističnega ženskega srca je njegova Judita.

»Smrt majke Jugovičev« so zaključili pretekli teden. Stvar je po zgradbi in po svoji notranji moči tipično naša. Zato je vedno uspeša.

»Kar hočete.« Figure kot je Rogozov Malvollo znova in znova učinkujejo. — I.

— Nova premiera v drami bo v soboto, dne 27. t. m. Uprizori se Ibsnova igra v petih dejanjih »Gospa z morja«. Naslovno vlogo igra kot gost gospa Marija Vera. V ostalih vlogah nastopijo: g. Peček kot Wang-gel, gđc. Mira Danilova kot Boleta, gđc. Vida Juvanova kot Hilda, g. Kralj kot Arn-holm, g. Drenovec — Lyngstrand, g. Danilo — Bajlested in g. Terčič — Tulec. Režiser je g. Šest. Začetek ob 8. uri zvečer.

— 2 X 2 = 5. V nedeljo, dne 28. t. m. uprizore v dramskem gledališču Gustava Wieda zabavno in duhovito satirično igro v štirih dejanjih 2 X 2 = 5. Režijo vodi g. Skrbinski. V glavnih vlogah nastopijo ga. Saričeva, ga. Medvedova, ga. Rozkova, ga. Danilova, ga. Wintrova, gđc. Ra-karjeva, g. Rogoz, Lipah, Kralj, Peček itd. Začetek ob 8. uri zvečer.

— Ali se bo Hinka oziral na papeževe besede? Kakor se brzojavno poroča iz Rima, je papež sprejel vdanostno izjavo katoliške mladine, ki je imela pretekli dni tamkaj svoja posvetovanja. V svojem govoru je citiral papež Kristova besede: »Daj te cesarju, kar je cesarjevo in Bogu, kar je božje«, nakar je še s povdarkom pripomnil: »Božja volja je določila, da pripadamo tej ali oni državi in zato zahteva od nas sam Bog, da smo verni podaniki, poslušni državnim zakonom. Ako se pokoravate raznim uradnim naredbam, si boste v svesti, da izpolnjate vse državljanske dolžnosti ne samo kakor občani, temveč tudi kakor katoliki. Vidim, da morete k rešitvi vseh političnih vprašanj tem bolje prispevati, čim boljše katoličani ste.«

Dnevne novosti.

— Ljubljanska univerza. Odposlanci ljubljanske univerze gg. dr. Kidrič, rektor dr. Šerko, dekan medicinske fakultete in dr. Foerster, dekan tehniške fakultete so z g. dr. Korošcem posetili včeraj dopoldne ministrskega predsednika g. Pašiča ter ga prosili, da se ne ukine nobena fakulteta ljubljanske univerze, marveč da se odobre vsi potrebni krediti za vzdrževanje fakultet. G. Pašič je izjavil, da dokler je on živ, se ne bo niti ena fakulteta ljubljanske univerze uknila.

— Princ Pavle se bo nastanil v Zagrebu. Kakor poročajo, se bo princ Pavle po povratku s svojega svatbenega potovanja stalno nastanil v Zagrebu. Tu namerna zasnovati in izdati dalje delo iz naše zgodovine. Princ Pavle bo stanoval s princeso Olgo v dvorcu na Griču, kjer so svoje dni stanovali hrvatski kralji.

— Češkoslovaška proslava v Beogradu. Petletnica češkoslovske republike bo v Beogradu svečano proslavljena dne 28. oktobra. V Narodnem gledališču bo svečana proslava. Na dan proslave se bo vršil svečan sprejem diplomatskega zbora in ostalih poslaničkov v stanovanju češkega poslanika g. Sebe.

— Ob priliki obletnice »28. oktobra« to je dne osvoboditve češkoslovskega naroda priredi generalni konzul dr. Otakar Beneš na dan 28. oktobra t. l. ob 11. uri dopoldne v dvorani v poslopiju »Mladike« recepcijo in si usoja s tem vse češkoslovske pripadnike in vse jugoslovenske prijatelje češkoslovaško-jugoslovenske vzajemnosti, kakor tudi vse korporacije in ženska društva najljudje vabiti. Posebna vabila se ne bodo razpisovala.

— Na češkoslovaški državni praznik dne 28. oktobra 1923 konzulat Češkoslovaške v Ljubljani ne uraduje.

— Z dvornim vlakom se je peljal skozi Ljubljano v Pariz grški princ Nikolaj s svojo družino. Pristopoval je slavnostim v Beogradu povodom krsta našega prestolonaslednika. V Ljubljani je čakal skoro nad eno uro na zvezo Simplon-Ekspress.

— Imenovanja v vojaški službi. Z ukazom Nj. Vel. kralja so imenovani: Pešadijski podpolkovnik C. C. Todorović za vršilca dolžnosti komandanta peš. polka kraljeve garde, doslej komandant I. bataljona istega polka; komandir dvorske žandarmerijske čete, peš. major Ljubica N. Zivanović za vršilca dolžnosti komandanta I. bataljona peš. polka kraljeve garde; pešadijski major Jovan M. Leka za vršilca dolžnosti komandanta II. bataljona peš. polka kraljeve garde, doslej na razpoloženju ministrstva vojne in mornarice; peš. major Miroslav C. Jovanović za vršilca dolžnosti komandanta IV. bataljona peš. polka kraljeve garde, doslej na razpoloženju ministrstva vojne in mornarice; frezant kapetan Viktor V. Klobučar za vršilca dolžnosti načelnika štaba mornariškega poveljstva, doslej pri prvi pomorski komandi; peš. major S. C. Stranjaković za vršilca dolžnosti komandanta III. bataljona II. žandarmerijske brigade.

— V prometnem ministrstvu je postavljen v oddelku za računovodstvo in finance za knjigovodjo I. razreda Sveten Gorec.

— Iz državne službe je izstopila poštarica Vinka Sever s pošte v Splitu. — Preselitev ministrstva notranjih zadev. Ministrstvo notranjih zadev se bo s 1. novembrom preselilo v svojo novo zgradbo, kjer bodo nastanjeni oddelki tega ministrstva. Ker bo ostalo še precej praznega prostora, je oddelko ministrstvo, da bodo prazna stanovanja lahko zasedli najbolj potrebni uradniki tega ministrstva.

— Prepovedan list. Ministrstvo za notranje zadeve je prepovedalo romunskemu listu »Volta Pantulo« prihod in razširjanje v naši državi. List izhaja v Temesvaru. Prepoved je bila izdana, ker piše list proti interesom naše države.

— Pošta zveza med Dolom in Lazi je radi narasle Save pretrgana. Dolska pošta ima zdaj zvezo s Domžalami.

— Razrešitev dolžnosti gerentskega svetnika. Miha Podbevšek čevljarški mojster v Gotni vasi, je razrešen dolžnosti predsednika gerentskega sosveta v mestni občini novomeški.

— Telefonska zveza med Beogradom in Zagrebom. Iz Beograda nam poročajo: Da bi se telefonska zveza med Beogradom in Ljubljano mogla čim bolj izkoristiti in da bi se pogovori mogli izvršiti čim razumljivejši, bo ministrstvo pošte in telegrafa izključilo zvezo zagrebške centrale, ki je zanemarljiva. Zagrebška centrala je baje kriva, da so pogovori z Zagrebom in preko nje z Ljubljano skoro nemogoči. Zato se bo ta nova zveza uporabljala direktno med Beogradom in Ljubljano brez posredovanja Zagreba.

— Vprašanje pokojnine bivših avstr. uradnikov. Na konferenci delegatov nasledstvenih držav in Avstrije, ki se vrši na Dunaju že 20 dni o vprašanju penzije bivšim avstrijskim uradnikom in upokojencem se ni mogel doseči sporazuma radi nasprotij, ki so se pojavila v načelnem stališču Avstrije na eni in delegatov na drugi strani. Vsed teh nasprotij je konferenca prekinila svoje delovanje do 5. novembra t. l. do tega časa se daje delegatom nasledstvenih držav rok, da se sporazume in izposlušajo nove instrukcije od svojih vlad v svrhu čim skorajšnje rešitve tega vprašanja.

— Kongres rudniških delavcev. V Slovanskem Brodu se vrši 26. in 27. t. m. kongres zveze metalurških delavcev.

— Zgraditev doma mladostnikov pri Beogradu. Na topičerskem brdu bodo zgradili zavod, kjer se bodo vzgajali mladostni otroci. Različne organizacije so nabrale že okrog 300.000 Din prostovoljnih prispevkov.

— Svetovni popotnik Roko conte Dianović se je včeraj ogledal v našem uredništvu in nam pripovedoval svoje zanimive doživljaje ter nam pokazal knjige, v katerih so tekmo let potrkjevala najrazličnejše oblasti celega sveta, da se je zglasil g. Dianović pri njih. Mož je sedaj že star preko 70 let, toda še vedno povsem čil. Rojen je bil 1. 1853. na otoku Visu ter je odšel kot 16leten mladinec po svetu. Prepotoval je Grško, Turčijo, Italijo, Švico, Belgijo, Nemčijo, Francijo, Španijo, Portugalsko, Maroko, južno in severno Ameriko, Azijo in Avstralijo. Potoval je večina peš. Na svojih potovanjih je doživel marsikaj, udeležil se je tudi več vojn, tako burško-angelske v Afriki, vojne južne Amerike proti Čile, bil je dobrovoljec don Carlosa

— Karlistični vojaši 1878 itd. Po 56. letih se je povrnil v domovino. Vzdrževal se je večinoma s prispevki, ki jih je nabral kot prostovoljno vstopnino ob priliki svojih predavanj o svojem potovanju in o svojih doživljajih. Dianović govori več jezikov in je za svojo visoko starost še izredno živahen. Ljubljana mu zelo ugaja, kakor je dejal pred vsem zato, ker je tako čista in ker ni preveč otrok na cesti. Morda bo priredil tudi v Ljubljani predavanje o svojih doživljajih, kar bi bilo vsekakor zanimivo.

— Pogreb ponesrečenega mojstra Fr. Stareta. Predvčerajšnjem so pokopali nesrečno žrtev, g. Franceta Stareta, slikarskega mojstra, katerega je povozil v torek zvečer vlak na postaji Zalog. Pogreb se je vršil iz tukajšnje bolnice na pokopališču pri Sv. Križu. Udeležili so se sprejema poleg sorodnikov številni domačini in sosede, njegovi ožji družabniki in prijateljski in poslovni znanci. Posebno številno so bili zastopani razni obrtniki in razna društva. Zastopani je bil tudi občinski svet ljubljanski. Pevci raznih ljubljanskih zborov so zapeli žalostinke pred deželno mrtvašnico in na razstanku pred vladnikom na Martimovi cesti. Spreved, ki je bil jako lepo urejen in številen, je spremljala tudi železničarska godba.

— Ta je ta prav! Policija je prišla in ovadila sodišču nekoga J. P., ki je bil obtožen, da je ukradel svojemu gospodarju večjo vsoto denarja. J. P. se je jako odločno in spretno zagovarjal, tatvino zanika in trdil, da je okradel gospodarja eden njegovih tovarišev. Ko so poklicali tega tovariša, je bil moč početkom skoro užitlen in ponovno zanika vsako krivdo. Po dolgem spraševanju pa ga je pripravil prijatelj posebno naviljanih ptičev tako daleč, da se je vedno bolj zagovarjal in je končno po večurnem razgovoru pripravil do tega, da je ta res tatvino priznal. Javil je to veselo novico prvoočnemu županu J. P. in ga prijazno odsvilil: Prav ste imeli, ta je ta prav!

— Surovost. Pravne Franciška, posestnica v Novem Vodmatu, je naznanila svojega moža Jakoba in 20 letnega sina Andreja, ker sta jo prav pošteno pretepala in to baje samo zato, ker je, kar pa ona zanika, polila dvorišče in pralnico z vodo. Ovadbi je priložila žena tudi zdravniško spričevalo.

— Nevarnega rogovileža Josipa Tomšeta je ovadil policiji in prosil za pomoč Ivan Čujnik, strojnik, ki stanuje v baraki št. 7 na Kodeljevem. Tomše, ki se baje večkrat napije, je razsajal v baraki, tolkel in razbijal po stenah in grozil, da bo Čujnika ubil.

— Požigalec na Ilovici. K včerajšnjemu poročilu o požaru na Ilovici smo dobili sledeča točna pojasnila: Ogenj je nastal na kozolcu posestnice Marije Kadunceve Ilovica št. 47. Časilec iz Barja, Laverce in Ljubljane so rešili deloma stanovanjsko hišo, kozolec, kaščo in druga manjša poslopja pa so popolnoma pogorela. Zgorelo je okoli 40 voz slame, otave in koruze, več fižola, šote in skoro vse poljsko orodje. Posestvo je bilo zavarovano samo za 16.700 Din, škoda pa cenijo že sedaj na okroglo 250.000 Din. Zavarovalnica je bila Kadunceva pri zav. Jugoslovska. Ogenj je zaneetil, kot smo že včeraj omenili neki deček in sicer 6letni solarček, Jože Srnak z Barja. Fant je priznal sam strahunjak Jakubu Čučku, da je ukradel materji skafitico z dvema užigalicama. Na poti v šolo se je v bližini kozolca igral, prižgal šibici in jih vrzel pod kozolec ter stekel proti Ljubljani.

— Živega prešiča, vrednega 1200 Din so ukradli iz svinjaka neznanj tatovi posestniku Francetu Pečarju v St. Vidu nad Ljubljano. Tatovi niso pustili za sabo nobenih sledi.

— Kravo 9 let staro, rumenkaste barve, z belo liso na krilu, vredno 6250 Din, so ukradli neznanj tatovi posestniku Francetu Čebetu v Loki.

— V tovarni »Titan« v Kamniku so se ponesrečili. Pri pocinkovanju je pokropil vroč cink delavca Franceta Berganta, ki je dobil težke opekline po levi roki. — Delavcu Alojziju Martinjaku je padla pri segrevanju stožev v levo oko žareča iskra. — Pri brušenju litega železa je nekemu delavcu odletel v desno oko drobec železa in mu nevarno ogrozil roženico. — Ključavničarskemu vajencu Pavlu Pogacarju pa je pri stiskanju ključev na stiskalnici zmečkal stroj levo roko in mu skoro popolnoma zdobil vse prste.

— Pri Sv. Ožbaltu. V noči na 20. oktobra je bilo viromljeno pri posestniku Janezu Berniku, po dom. pri »Karteljcu«. Pokradeno je bilo: srebrna in niklasta moška žepna ura s srebrno verižico, ženska srebrna ura za roko, daljnogled, žepni nož, 2 termometra, 2 srebrni dozi, zlat prstan z rdečim kamnom in denarnica, v kateri je bilo 650 Din gotovine. Skupna vrednost ukradenih predmetov znaša do 5000 Din. Ta virom in več manjših tatvin v okolici so izvršili neki neznanj postopaki, ki so se par dni potikali po okolici in nadlegovali domačine pod raznimi pretekami za vsakovrstne milodare.

— Opeharjeni občani. V občini Kover pri Trzinu so imeli organizista, ki je bil sicer jako dober in slahek človek, katero dobrohotnost pa so občani drago plačali. Organizist je izvalil od njih na zvit način 3020 Din in vzela ga je noč.

— Pri razstreljevanju kamena se je ponesrečil 39letni cestni delavec Blaž Smojver pri zgradbi ceste Borovce—Kočevska reka. Ena izmed min ni hotela eksplodirati. Mož je bil bližje, da prečije napako. Komal pa se je približal mini, je ta eksplodirala. Mož je dobil težke poškodbe na obrazu, vratu, po nogah in rokah in so ga odpeljali v bolnico bratovske skladnice v Kočevju.

— O. R. X. I. V. Ljubljanska policija je aretirala v gozdu pod Tivoli prevega O. R. in ga izročila sodišču. Obtožen je, da je uganjal s tovarštem S. V. spolno čistost, ki je pod § 129. kaz. zakona. Pri zaslišanju je I. V. priznal, da ga je pohotni O. R. spravil s sabo na sprehod. Sprehoda sta šla v gostino, kjer ga je O. R. pošteno vpijlnjal, ga je peljal v gozd in spolno zlorabil. I. V. je povedal, tudi imena še več drugih nedeletnih dečkov, ki so se baje pajdališi s tem nevarnim pohotnežem. Policija je uvedla obsežno preiskavo, da ugotovi, koliko je na tem resnice. O. R. je svoje dejanje očitno priznal in se kar nič dosti ne meni. Zagovarja se s slabomnostjo, kar bo bržkone tudi res, kajti noben bil še skoro 7 let v blaznici. Starši in vzgojitelji otrok se nujno opozarjajo, da pazijo na svoje varovanje in njihovo družbo, da ne padejo že v rani mladosti kot žrtve takih pohotnih norcev in tudi pametnih pohotnežev.

Organizacijam in pristašem NRSI Citajte »RADIKALSKI GLASNIK«, ki prinaša službena obvestila!

— Razne nesreče. Na žagi Josipa Javornika v Dvoru pri Novem mestu je padel žagarju Rudolfu Leganu pri spravljaju lesa na nogo težak bukov ploč in ga tak opoškodoval, da so ga morali odpeljati takoj v novomeško bolnico. — Na žagi Karoline Morgavac v Krki pri Litiji se je vrezal žagar Jože Sturm na komolec in na mezinec desne roke. Sturm si je male rane izpral in se ni brigal več za poškodbe. Drugi dan pa mu je začela roka otekati in nastopile so hude bolečine. Bržkone si je rano zastropil. Ko je prišel k zdravniku, mu je roka do zapestja že popolnoma otrpela. — V Dokleševem je padel pri zgradbi železnice Murska Sobot—Ormož delavcu Karlu Baranjan na nogo ročni voziček zemlje in mu jo zlomil pri kolenu. Odpeljali so ga v bolnico v Mursko Sobotu. — Pri pritirjevanju strešnega žleba na streho tovarniške hiše Zdrženih papirnic v Goricanah se je nevarno obrezal po rokah 43letni delavec Franc Stalc. — V tvornici za dušik v Rušah pri Mariboru se je ponesrečil pri nadzorovanju lomilcev karbida Robert Schönerkerl in se nevarno opoškodoval na desni nogi. Prepehali so ga v bolnico v Mariboru.

— Slovenska aretirana v Varaždinu. Neka Terezija Črnko je po prestani kazni v Begunjah na Gorenjskem odšla v Zagreb iskat službe. Ker ji pa tu ni bilo po volji, je odšla dalje v Bjelovar, kjer je vstopila v službo pri nekem trgovcu Dragutinu Redjep. Toda vzgoja v kaznionici je prav malo pomagala. Ko je Črnko prvič prišla do denarja, je ukradla svojemu gospodarju 45.840 Din in se odpeljala v Temesvar. Ker je vedela, da ji bo policija takoj za petami, je premenila svoje ime in se v boljših lokalih opisovala pod imenom Pepica Kraljevec. Pa to ji ni mnogo pomagalo, prav kmalu jo je policija aretirala. Pri njej so našli še precej denarja, precej ga je bila pa že zapravila v veseljih družbah. Izročili so jo v sodne zapore v Bjelovaru.

— Novomeške novosti. Iz zaporov je pobežal kaznjenec Kušak. — Zadnje dni se je po čudnem naključju našlo neko kolo. Izkazalo se je, da je bilo last Antona Knaflic iz Zable vasi, kateremu je bilo ukradeno pred par tedni. — Na neposlusen način se je našla zadnje dni tudi obleka in plašč, ki je bilo sivočasno ukradeno učitelju Sušnikovi iz Novega mesta. — Okr. zdravnik dr. Ivan Vavpotič, oče našega umetnika akademičnega slikarja je zadnje dni obol. — Jesenski, takozvani Lukežev semeni, se je prav dobro obnesel. Na predvečer sta bila aretirana dva moška, ki sta hotela selmarje pripraviti do tega, da bi hazardirali. Aretirali so tudi Marijo Kosanc iz Ljubljane zaradi vlačugarstva. — Dete ženskega spola brez leve noge je porodila neka Italijanka, žena oglarja, ki je zaposlen pri knezu Auerspergu, kjer v gozdovih nad Stražo žee oglje.

— Celjske novosti. Sprememba posesti. Staroznana restavracija pri »Zelenem travniku« je kupil od dosedanjega lastnika g. Sima tamošnji gostilničar gosp. Reberšak. — Ustanovni občni zbor Udruženja tobačnih trafikantov se vrši v nedeljo 28. t. m. v Celju. Ustanovni občni zbor bi se imel vršiti že v nedeljo, pa se vsled nekaj zaprek ni mogel vršiti. — Kolo jugoslov. sester bo tudi letos za Miklavžovo obdarilo z raznimi potrebniimi stvarmi revne otroke. V prihodnjih dneh se bodo v ta namen zbirali prispevki v mestu in okolici. — Predprodaja vstopnic za Trostov umetniški koncert dne 3. novembra je v trafikah gospe Kovač v Aleksandrovi ulici.

— Mariborske novosti. Pod predsedstvom župana g. Grčarja se je v četrtak sestala komisija za oceno razstavljalcev, ki so se udeležili zadnje industrijsko-obrtno vzorčne izložbe v Mariboru. Priznanji je bilo 76 prvih, 88 drugih in 3 tretje ocene. — Te dni je obhajal v Mariboru 60letnico svojega rojstva in ob enem 40letnico svojega pisateljskega delovanja znani pisatelj g. Josip Kostanjevec. — Glasbeno Matica predi skupno z moškimi zborom državnega učiteljskega v soboto, dne 27. t. m. zvečer v proslavo 25letnice ženske in 35letnice moške podružnice Ciril-Metodove družbe v Narodnem domu koncert, prost vstopnine. — V Mariboru stanujoči bivši ruski poslanik na Cetinju g. Aleksander Giers, se je v četrtak na Glavnem trgu zgrudil vsled hipe slabosti. Ker mu je pri padcu počil slepič, so ga prepeljali v javno bolnico, kjer je takojšnja operacija kljub njegovi starosti (73 let) dobo uspeša. Bolnik se počuti že bolje. — Občni zbor dramatičnega društva se vrši v sredo 31. t. m. ob 8. uri zvečer v Narodnem domu.

— Novosti iz Prekmurja. Pretep. V Bakovcih so se fantje sprli v gostilni ter se začeli pretepavati. Med pretepom je Tita Jožef sunil Cervek Matjaša v levo ramo in ga težko opoškodoval. — Državna borza dela v Murski Soboti poroča, da je od 1. januarja 1923 dalje izvršila 13.083 posredovanj in sicer 6484 delodajalcev in 6599 delavcev. Uspešnik je bilo 6090 posredovanj. — V tem letu ni bilo opažati brezposelnosti v nobeni stroki. Veliko razbremenitev je bilo, da je dobilo nad 3000 delavcev posel na državnem imanju v Belju ter ostalih veleposelstvih Bačke in Baranje ter Slavonije, od koder so pripeljali lepe količine žita in denarja. — Razkrinkana tatinska družba. V okolici Črenšovca so se zadnji čas prav pogosto vršile različne tatvine in vlomi. Orožništvu v Turnišču se je posrečilo aretirati poglavarja družbe v osebi Litrop Franca, ki je med zaslišanjem izdal tudi svoje tovariše. Predali so ga v sodne zapore v Lendavo.

— Razpis zobo-zdravniške službe. Združena spodnještarska bratovska skladnica v Velenju razpisuje za izvrševanje zobo-zdravniškega lečenja članov, zaposlenih pri desetih premoženjstvih, mesto pogodbenega zobnega zdravnika, specialista s sedežem v Celju. Ponudbe, ki jih je vložiti do 16. novembra t. l., morajo navajati skrajne plačilne pogoje.

— Opozorjamo, da se je tvrdila I. Maček, stara, priznana solidna trgovina z oblekami, preselila v hišo Pokojniškega zavoda na Aleksandrovi cesti 12, kjer prodaja še nadalje po izdatno znižanim cenah. — Opozorilo. Tovarna čevljev Peter Kozina & Co., je izdatno znižala dosedanje cene v vseh svojih detaljnih trgovinah. P. n. občinstvo naj se v lastnem interesu poslužuje te prilike.

Novosti iz Primorske.

— Iz vipavške doline nam pišejo: Kruta usoda nas je vklepila v laški jarem. Zatišana, brezpravna raja smo. Jblasti zatirajo slovensko častništvo, slovensčina v učilnicah se potiska v ozadje, uradi nam pošiljajo laške odloke. Po našan so hišne preiskave vsakdanji dogodi. I. osebno radi stičejo fašisti po trgovinah in pri gostilničarjih, zakaj pregnati jia je tucba, da pridejo na njih mesta polentarij. Nedavno tega so napravili fašisti hišno preiskavo pri znamenem veljaku H. v vipavskem trgu. Za prevezo preiskave so navodil »skrito orožje in municijo, ki je pa niso mogli nikjer najti, dasi so pretekli ml in prebrskali vse kote. Da neprestane hišne preiskave silno žalijo in razburjajo mlado prebivalstvo, je umevno samo ob sebi. Davki so neznosni. Zlasti pritiska davčni vijak na kmete in vinogradnike, ker morajo plačevati davek od naprešanega mošta. Kdaj in kako bo spravil vinogradniki vinski pridelek v denar, to je lastnikova reč in skrb. Naše manufakturne trgovine prodajajo do maeja le laške cunje, ki se z izbornimi češkimi fabrikati, ki smo jih svoj čas kupovali, niti iz daleka ne morejo meriti. — Blagor se vam, ki ste v Jugoslaviji. Žal, da se prav ne zavedate svoje sreče in se neprestano kavsate!

— Italijanski Zader. Splitska »Nova Doba« prinaša zadnje dni zanimiv dopis, ki nam kaže, kako lepo postopa Italija z odrešenim Zadrom. Med drugim pravi, da Zader z vsakim dnem bolj propada. To se zlasti čuti, odkar je Italija izpraznila tretjo cono. Zadnji semenj je bil tako klavernal, da se je mogel primerjati le še z minijatur nekdanjih šumnih selmov. Zader je že zapisan gotovi smrti propadanja, ker so mu odrezali njegovo zaledje. Italija pa skrbi tudi s svoje strani, da bo Zader kolikor mogoče hitro obubožal, s tem da mu jemlje zdaj eno zdaj drugo institucijo. Dne 30. septembra, ko je stopila v veljavo sodna reforma v Italiji, je prenehalo delovati prizivno sodišče. Njegov delokrog je prezešlo prizivno sodišče onkraj morja v Anconi. Porotne obravnave se tudi ne bodo več vršile v Zadru, ampak v Pulj. Seveda so razne korporacije protestirale pri vladi. Pa to v Italiji po navadi ne najde nobenega odmeva. Tako čaka ista usoda Zader, Trst in Reko.

Sport in turistika.

— Ljubljanski akademski športni klub. Kmalu na to, ko se je ustanovila ljubljanska univerza je bil ustanovljen po akademski tradiciji tudi naš klub. Dne 2. maja 1920 je bil ustanovni občni zbor. Vsi smo potrpejli resno za delo z geslom: »Mens sana in corpore sano.« Idealne smerice delovanja, da zadobi duševni delavec neobhodno potrebne telesne hrane, so bile zelo težke v izpeljavi. Prvič nerazumevanje kolegov, ki so bili samo sportaši ne pa idealisti ter so delovali pri drugih klubih; drugič pa glavno — finančne težkobe. Klub vsem težavam smo se vendar prvič skozi nebroj težko. Letos smo prvič pokazali javnosti v nogometu, lahki atletiki in plavanju agilno in intenzivno delovanje. Da celo sami prirajamo tekme. Dne 20. t. m. se je vršilo prvo tekmovalanje za klubovo prvenstvo 1923 in 27. t. m. soboto) točno ob pol 15. uri se vrši na prostoru S. K. Ilirije prvi lahkoatletski javni turnir našega kluba kontra S. K. Jadran. Sedež 5 Din, stolišča 2 Din. Gotovi smo, da najde naš apel v javnost odmev. F. Z.

— Jutri se vrši prikratik v Sloveniji propagandna šafeta Kranj—Ljubljana, ki jo razpisuje S. K. Jadran za prehodno darilo. V boj so se prijavile 4 šafete in sicer dve S. K. Jadrana, S. K. Ilirija in Lask. Ker razpolaga S. K. Jadran z boljšimi tekači na dolge proge, teče prva šafeta v handycapu. Cilj bo približno ob 12. uri pred Glavno pošto.

— S. K. Celje: Ilirija. — Jutri 28. t. m. ob 15. uri se vrši na igrišču Ilirije nogom. tekma med Sportnim klubom »Celje« in kombiniranim moštvom Ilirije. S. K. Celje je dosegel v zadnjih tekmah več lepih uspehov; znano je kot zelo ambiciozno moštvo. Ob tritretu na 14. uro se prične predtekma med juniorskimi moštvom Ilirije in S. K. Panonijo.

— Atletiki. Celje: S. K. Primorje. V nedeljo, dne 28. t. m. gostujejo po daljšem presledku v Ljubljani celjski Atletiki, kjer odigrajo prijateljsko revanžno tekmo s Primorjem. Atletiki se nahajajo sedaj v najboljši formi. V svojih vrstah imajo nekaj prav dobrih inozemskih igralcev, ki so že itak dobro moštvo še bolj ojačili. V letošnji sezoni so premagali skoro vse prvorazredne slovenske klube. Znani so Atletiki še iz tekem z Ilirijo, s katero so igrali trikrat zaporedoma neodločno. Primorje so pa trikrat porazili z 2 : 1. Boj bode nadvse zanimiv, ker bodo skušali Atletiki dokazati, da so vredni renomeja, katerega uživajo. V vrstah Primorja nastopi lopot kot zveza znani igralce Hajduha, Poduje, tako da ima Primorje kljub nekoliko šibki krilski vrsti upanje na zanj dobro izid. Tekma se vrši na igrišču Primorja, Dunajska cesta ter prične ob 15. uri pop. Ob 15.30 igra predtekmo rezerva Primorja z rez. Hermes. Predprodaja vstopnic v trafikah Sver, Selenburgova ulica. Članske in dijaške samo v predprodaji.

— Lahkoatletična sekcija S. K. Ilirije. Danes 27. t. m. ob 16. uri sestanek v garderobi. Važno! — Načelnik.

— Kranjskogorska podružnica SPD preklicuje zaradi dneva narodnih manifestacij izredni občni zbor, ki ga je bila sklicala v Mojstrano na nedeljo 28. oktobra t. l. Ta izredni občni zbor se bode vršil pozneje.

Dopisi.

— Slovenska Bistrica. Citalnica priride v soboto, dne 27. t. m. ob 20. uri in v nedeljo 28. t. m. ob 15. uri v gledališčni dvorani hotela »Beograd« gledališko predstavo: Milinar in njegova hči — žalogra v petih dejanjih. Ker se bodo čitalničarji sigurno tudi tokrat, kakor vedno potrdili rešiti najbolje svoje uloge, je obisk igre Bistricanom in zunanjim priporočati. — Pevski odsek čitalnice je sklenil s svojim zborom zapeti dopoldne na dan Vseh svetnikov na pokopališču železniki »Vigred« in »Blagor mu«. — Za volno muziko v Vršacu so bili od tukajšnje deške šole sprejeti 3 dečki. — Umri je po kratki boleznij v mariborski bolnišnici tukajšnji sodni kandidat Edo Lorger. Pogreb se vrši v nedeljo dopoldne. Imenovan je dolgo let služboval kot sluga in poduradnik pri sodišču v Ljubotomu in bil po preobratu imenovan uradnikom v Slov. Bistrico, kjer je bil kot tak vreden in marljiv. Bil je pred nedavnim časom tudi kot odbornik tukajšnje čitalnice in nabavljale zadruge državnih nameščencev zelo delaven. N. v. m. p.

Iz društvenega življenja.

ČASTNI VEČER PREDSEDNIKU SLOV LOVSKEGA DRUŠTVA.

Dne 23. oktobra t. l. so se zbrali odborniki in zastopniki SLD v lično okrašenem restavracijski sobi »Pri Sestici«, da počaste spomin na poroko svojega predsednika. Odborovemu vabilu so se odzvali povablenci oblastev in sorodnih društev in tako so bili med zastopniki SLD zastopniki dikekcije za šume in rude g. dvorni svetnik Rustija in viš. gozdarski svetnik inž. Šivic, predsednik ribarskega društva g. primar dr. Robida, predsednik društva ostrostrelcev g. Jean Schrey in predsednik kluba ljubiteljev psov ptičarjev g. Fr. Urban.

Po pozdravu navzočih je podpredsednik SLD g. notar Hafner v imenu odbora čestitil predsedniku dr. Lovrenčiču. V lepo zamišljenem govoru je pregledno orisal vs pot in zgodovino Slov. lov. društva, ki ga je ustanovil g. dr. Lovrenčič. Z željo, da ostane slaviljenec še naprej društvenim predsednik in vnet pospeševatelj pravih lovskih nazorov, ponovi novoporočencema društvene čestitke. Predsednika pa prosi, da sprejme v znak priznanja in zahvale za vse poštivalno društveno delovanje skromen spominček Slov. lov. društva. — Društveni gospodar g. Rozman izroči krasno izdelanega bronce-jelena z gravirano posloščo: Svojemu predsedniku Slovensko lovsko društvo — 27. IX. 1023, g. Tančič pa pokloni gosp. dr. Lovrenčičevi šopek cvetia.

Sledil je govor g. dvor. svet. Rustija, ki je omenjal čvrste vzlet med SLD in med direkijo šum. Le v skupnem delu in obojestranski podpori se lahko dvigne lovstvo na ono višino, na kateri si je želi vsak pravi lovec.

Podpredsednik prečita dole brzojavne in pismene čestitke.

V imenu ribarskega društva čestita g. dr. Robida v originalno zasnovanem humorističnem govoru, želeč novoporočencema vedno gladko in solčno zakonsko pot. S to željo pa se ni popolnoma strinjal okr. šol. nadzornik g. Černež. Kot zastopnik celjske podružnice je napil slavljencema in citiral kratko svojo pesmico, iz katere sledi, da mora biti tudi v zakonskem življenju izprememba, ker se tudi najpotrpejlivejši zemljan naveliča vednega solca in kaj bi lovec na cesti planjave brez grčev in gora.

Predsednik dr. Lovrenčič se zahvali za prirejen večer in za spominek SLD, povdarjajoč, da mu je na tem, da se zasadi v sleherni lovsko srce pravo pojmovanje narave in ljubezen do stvarstva. Kadar doseže SLS to izvršeno nalogo, potem lahko rečemo, da je dovršilo velik del svojega programa.

Iz zadovoljstva nad vzajemnostjo in nad bratsko slogo so se oglasila lovstva grla — mlajša in starejša — v slovenski pesmi. Napitnice je sledila pesem. In šlo je dalje — veselo dalje. Pa kako tudi ne — saj se ne oženi vsaki dan — predsednik Slovenskega lovškega društva!

— Česká obec. Tuto sobotu recituje člen divadla sl. Marja Ježková a v nedeljo po divadle na večerku recituje člen divadla panl L. Rogozova.

— Članske Kola se naprošajo, da pridejo v pondelke, sredo ali petek vsakokrat po 3. uri po obleke, ki so že odmerjene in ukrojene. Odbor je sklenil, da se porazdelje oblike med ubogo šolsko dečo že za Miklavža, zato se morajo do tedaj že rešiti. Odbor se nadeja, da bodo naše marljivke sestre Kolašice prav tako točne in pridne kakor so bile prejšnja leta in da pridejo vsivjanje kar v največjem številu.

Izpred sodišča.

HUDA DRUŽINA

Je družina Javhova iz Naklega na Gorenjskem. Dne 8. jul. je pil Javh v Mariborskem gostilni v Naklem, kjer se ga je pošteno nacehal. Ker je sitnaril, ga je pograbil Janez Barle in ga postavil na hladno. To pa ni bilo vse njegovi materi Marilji, ki se ga tudi večkrat naleze in je bila tudi ta dan pošteno okajena. Zagnala se je v Barleja in ga podrla na tla. Barle je pljano žensko odriaval od sebe, pri čemer je

Gospodarstvo.

INDUSTRIJA.

× Bakrena in železna ruda v Črni gori. Komisija za šume in rude, katero je ministrstvo šum in rudnikov poslalo v Črno goro, je poslala zadnje dni svojemu ministrstvu daljše poročilo o svojem delovanju in svojih uspehih. V okolici Nikšića je komisija odkrila večje sklade železnih in bakrenih spojin. Drugod so našli v manjših množinah nafto, katere vzorce so poslali ministrstvu v svrhu analize.

× Pomanjkanje premoga je nastalo v nekaterih tovarnah v Slovaški. Radi tega so prišle te tovarne v nevarni položaj, da bodo morale ustaviti svoje obrate.

× Madžarske tovarne špirtuoz so dobile od notne banke 20 milijard madžarskih kron kredita za letošnji kampanjo.

TRGOVINA.

× Izvoz svinj iz naše države je letos zelo velik. Kvaliteta svinj je mnogo boljša, kakor prejšnja leta. Posebne komisije pazijo na to, da se izvažajo samo dobro blago, da se vzdrži naš dober glas na inozemskih tržiščih.

DENARSTVO.

× Za zvišanje zakonitih zamudnih obrestí v Avstriji. Gremij dunajskih trgovcev je zaprosil dun. just. upravo za rešitev njegove že pred dvema leti vlozene vloge glede zvišanja zakonitih zamudnih obrestí. Te obrestí so po starih določilih v

primeri z dejansko obrestno mero mnogo preničke, tako pomenijo za zamudnika celo nekako premijo.

× Madžarsko posojilo. Končno se je po vseh listov Madžarom vendarle posrečilo, doseči mednarodno posojilo. Če pa se bo to posojilo tudi efektiralo, ni gotovo, ker so na inozemstvo zelo neugodno vplivale vesti o tihotapljenju orožja iz Italije v Madžarsko.

× Prodiranje francoskega kapitala v Rusijo. Bivši voditelj francoske ekspedicije za boj proti gladi v Rusiji je pričel s sovjetskimi oblastmi pogajanja o sodelovanju francoskega kapitala pri ruskih investicijskih podjetjih. — Rusija si prizadeva tudi sama, da obnovi zveze s francoskimi industriji in trgovci ter se je v tem cilju mudil v Parizu direktor sovjetske državne banke, ki je nameraval pred vsem organizirati izvoz ruskega žita v Francijo.

PROMET.

× Nove poštno pristojbine v Nemčiji. Od 20. oktobra veljajo v Nemčiji sledeče poštno pristojbine: Za notranji promet dopisnice za lokalni promet 2, za daljni 4 milijone, pisma do 20 gr. 4, do 100 gr. 6, v daljnem prometu 10, odnosno 14 milij. mark. Tiskovine po teži 10 do 15, blagovni vzorci 10 do 12, poštno nakaznice po znesku 3 do 40 milijonov mark. V prometu z inozemstvom: dopisnice 18, v Češkoslovaško in Madžarsko 14, pisma (do 20 gr.) 30, v Češkoslovaško in Madžarsko 24, tiskovine in trgovski papirji za vsake 50 gr. 6 milijonov, poštno nakaznice po vsoti od 30 milijonov mark dalje.

CARINE, DAVKI.

× Carinske spremembe na Madžarskem. Madžarska vlada je odpravila več dosedanjih carin ter uvedla nekatere nove, ki so bile do sedaj odpravljene.

RAZNO.

× Reparacijski premog. Naš delegat prometnega ministrstva, ki se nahaja v Peču, da prevzema od Madžarske premog na račun reparacij za našo državo, je sporočil, da je sprejel do sedaj 8 milijonov ton črnega premoga. Ta premog se bo uporabil izključno kot rezerva za naše železnice.

× Dohodki naše države v splošnem so znašali v mesecu septembru 596.683.692 dinarjev. Najmanj dohodkov je dala državi tega meseca Vojvodina.

× Nezaposlenost v Angliji se je zadnji čas zmanjšala. Delo je dobilo 80.000 oseb, tako da je sedaj brezposelnih 1.251.000 oseb.

× Pri vseh »Državnih borz del« v Ljubljani. Mariboru, Ptuj in Murski Soboti izkazuje promet od 1. januarja do 20. 1923 17.831 delodajalcev in 21.186 delojemalcev. Posredovanj se je izvršilo v tem času 11.599. — Dela iščejo: Pri »Državnih borz del« v Ljubljani: rudarji, vrtarji, kamnoseki, steklarji, kovači, stavb. in strojni ključavničarji, kleparji, železostugarji, zlatarji, elektromonterji, mehaniki, mizarji, kolarji, žagarji, sedlarji, tapetniki, krojači, čevljarji, knjigovezi, peki, mesarji, zidarji, tesarji, pleskarji, dimnikarji, tiskarski strojniki,

strojniki, kurjači, trgovski sotrudni, oskrbniki, risar narodne ornametike, delovodja lesne stroke, knjigovodji, knjigovodja-praktikanti, kontoristi-praktikanti, trgovski potniki, skladiščniki, pisarn. moči, sluge, vratarji, čuvaji, pazniki, vajenci, vajenke vzgojiteljice, trgovske sotrudnice, kontoristkinje, restav. blagajničarka, šivilje, natakarkice, hišnica, delavke, gospodinja itd. — Pri »Državnih borz del« v Mariboru: gospodinjice, hlapi, ekonomski, poljed. in gozd. nadzorniki, drvarji, rudarji, vrtarji, kamnoseki, lončar, orodni in podkovski kovači, stavb. in stroj. ključavničarji, kotlarji, železostugarji, kleparji, konstruktorji, mehaniki, urar, mizarji, kolarji, sodarji, usnar, tapetniki, krojači, šivilje, perice, čevljarji, mlinarji, peki, mesarji, slaščičarji, natakarkice, hotel. sobarice, laborant, zidarji, slikarji, tesarji, dimnikar, fotograf, strojniki, sluge, trgov. pomočniki, prodajalke, pomoči in tovar. delavci in delavke, hišniki, hišnica, pisarn. moči, kontoristkinje, bolniška strežnica, vzgojiteljice itd. — Pri »Državnih borz del« v Ptuj: ekonom, gozdar, lovec, hlapi, vinčarji, rudarji, lončar, kovači, ključavničarji, mizarji, kolar, sedlarji, krojači, čevljarji, klobučar, knjigovez, mlinarji, pek, slaščičar, mesar, laborant, strojniki, kurjači, vratar, trgov. sotrudnik, skladiščnik, dninarji, pisarn. moči, bolničar, natakarkice, blagajničarke, kontoristkinje, strojepejske, sobarice, služkinje, vajenci, vajenke itd. — Pri »Državnih borz del« v Murski Soboti: služkinje, ključav. mehanik mlinar itd. — V delo se sprejmejo: Pri »Državnih borz del« v Ljubljani: ru-

darji, gozdni delavci, drvarji, starejši stavbeni ključavničarji, železostugarji, kleparji, kotlarji, mizarji, žagarji za vodno žago, žagarji za venecijansko žago, žagarji, gateristi, čevljarji, krojači, klobučarji, ščeta, sodavčarji, zidarji, slikarji, strojevodje, Bagger-mojstri, nočni čuvaji, vajenci, perfektna kuharica, sluginja, pomivalica, služkinje, postrežnice, kmečke deklet itd. — Pri »Državnih borz del« v Mariboru: gospodinjice, hlapi, deklet, vinčarji, mazarji, drvarji, rudarji, vrtar, kovači za orodje, podkov. kovač, železostugarji, elektromonterji, kleparji, stroj. ključavničarji, gateristi, mizarji za parkete, stavbn. mizarji, čevljarji, prirezov. gornjih delov čevljev, krojači, mlinar, pek, slikarji, zidarji, tovarni delavci v tov. usnja, pisarn. in gospodinski sluga, šivilje za perilo, šteparica vrhnih delov čevljev, vzgojiteljice, varuške, služkinje, kuharice, sobarice, korespondentkinje, tovarni delavke, vajenke za šivanje perila, vajenka v mlekarstvo, vajenci itd. — Pri »Državnih borz del« v Murski Soboti: krojaški pomočnik, krojaški vajenec, kuharice itd. — Pri »Državnih borz del« v Ptuj: pristavi, vinčarji, hlapi, rudarji, vrtar, lončar, kovač, kolar, sodar, strgar za izdelovanje pip, pletarji, sedlarji, jermenar, čevljarji, zidarji, hišni hlapi, občinski tajnik, kmečke deklet, kuharice, gospodinja, sobarice, služkinje, vajenci itd.

Glavni urednik: Ivan Podržal.

Odgovorni urednik: Miha Gaberšek.

Last »Zvezne tiskarne« v Ljubljani.

Thea Rotter

Povratek.

(Nadaljevanje.)

»Ne mara zame« — je ponovila — nikoli ni pri meni vedno sem sama; zakaj se ne igra z menoj? Oh, nobena ni, še tučka neče biti tu pri meni. »Čakaj, sedaj bom jaz doma. Midva se bova igrala skupaj. Jutri ti kupim nove igrače, še vse lepše kot jih imaš.«

Posrečilo se mu je, da jo je kmalu potolažil. Videl je, da je zaspana, zato ji je pripravil posteljo in jo položil vanjo.

»Papa, ostani pri meni, ne idi proč.« — ga je mlo prosila, ko je ležala v postelji in upirala svoje oči v nje. »Povej mi kaj o vojski, — saj si bil tam, kajne, kjer streljajo vojaki na sovražnika. Oh, jaz bi precej zbežala stran, tam teče kri, kajne papa?«

»Da, tam teče kri, Olgica. Tam je hudo, pa ti ne misli na to, ti si še premлада. Čakaj, rajši ti povem pravljico

o kralju in kraljici. Prišel je pripovedovati, kar mu je pač sproti prišlo na pamet. Toda ni pripovedoval dolgo, mala Olgica je kmalu zatisnila oči, ter sanjala dalje o kraljici in zakletem gradu. Ko se je prebujala, da že trdno spi, jo je še enkrat poljubil nalahno na čelo, potem je po prstih odšel iz sobe.

Kaj sedaj? Ali naj gre nazaj k ženi in njenima gostoma? K tej zoprti družbi, igrati komedijo, ali naj čaka sam tu, dokler onadva ne odide? Bil je kakor poparjen, v glavi mu je sumelo, bilo mu je naenkrat tesno v tem domu, kjer proti večeru sprejema njegova žena obiske, pri katerih se morda čer mero pije, — kakor se je njemu zdelo ob prvem vtisu. A njegova Olga, ali je to še njegova žena, ona priprosta, odkritosrčna, ljubezni polna ženska, s katero je preživel dvoje najlepših let v svojem življenju in katero je stavil tako visoko nad druge ženske.

»Morda pa v resnici ni tako hudo,« mu je govoril drugi glas. »Tvoji živci so bolešno prenapeti, zato vidiš več in sumiš več, kot je treba.«

»Samo oddahniti se hočem,« — je govoril sam pri sebi, »a tu ni prostora zame. Na sveži zrak pojdem, tam mi bo lažje.«

Mehaničino si je pripasal sabljo, zagrabil čepico in urnih korakov odšel iz stanovanja.

II.

Ni šel po ulici par minut, ko mu pride nasproti znani kolega iz urada. Hotel se ga je iznebiti, kajti nič ni bil razpoložen, pozdravljati svoje stare znanice in prijatelje, — hotelo se mu je samo miru, — a kolega ga je zagledal in spoznal; srečanje je bilo neizogibno. »Zdravo, Ivo, glej, kako lepo se srečava na ulici,« — je skoro zavpil nani, ter mu krepko stisnil roko. »Torej ti si že doma. Pa brez latorjevega venca, ha ha! Ravno prav! Pojdi z menoj, — v gostilni me čaka družba, tam boš lahko kaj povedal. Danes napijem na tvoje zdravje. Velja?«

»Ne, ne,« — se je branil Mirkovič. »Danes ne morem. Napraviti hočem samo majhno pot, potem grem domov. Trudem sem.«

»Glej ga svetnika! Mar si se na fronti odvalil vina in piješ samo vodo? Ne bodi neumen, pojdi z menoj. Danes se lahko malo pozabavaš v družbi.« Mirkovič se ni več branil. Pomislil je, da v družbi morda pozabi na svoje turbo misli, da se vsaj danes več ne spomni na prizor v obednici. »No dobro, pa pojdiva.«

Šla sta. Družba, ki je sedela za okroglo mizo, ju je hrupno pozdravila. Bilo je največ takih, ki so poznali Mirkoviča že preje, zato so hiteli, da ga čim priskorjeje pozdravijo ob njegovem prihodu.

Pogovor je postajal vedno živahnejši, trkali so med seboj s kozarci, napivali na zdravje Mirkoviča in na zdravje vseh, ki so se nahajali v družbi.

Mirkovič je sedel poleg nekega uradnika, ki ga je poznal bolj površno, in malo govoril. Sosed mu je bil zoprt, nahajal se je že v sumljivem štadiju in Mirkoviču se je zdelo, da z njegovih ust cel čas ne izgine porogljiv smehljaj. To ga je dražilo. »Čemu se neki tako smehlja, morda ne meni? Saj ga mti

dobro ne poznam.« »No, gospod Mirko, — se je obrnil uradnik k njemu, kakor bi uganil njegove misli, — ter se zoperno zasmejal, »vaša gospa soproga je gotovo silno vesela, da ste se vrnil zdravi in nepoškodovani domov.«

Nehote ga je osuplo pogledal. »Mislim, da se vsaka poštna žena razveseli moža, ako ga že par let ni videla.«

»Hm, dvomim. Malo je žen, ki so ves čas ostale zveste svojim možem.« Nekaj se je zganilo v njem. Bila je slutnja.

(Konec sledi.)

SINGERJEVI ŠIVALNI STROJI

Na celem svetu znani kot najboljši.

Podružnice in zastopstva v vseh mestih.

LJUBLJANA, Selenburgova ul. 3.

Centrala za državo S.N.S. ZAGREB, Marulićeva ulica broj 5, II. kat.

MALI OGLASI:

Cena oglasom do 20 besed Din 5.—; vsaka nadaljna beseda 25 para. z davčino vred.

Specijalna mehanična

delavnica za popravo pisalnih in računskih strojev. L. Baraga, Ljubljana, Selenburgova ul. 6/I.

Blazine, žima

morška trava. Peter Kobal — Kranj, Glavni trg, tvornica vseh vrst blazin, žimo in moreke hrave, modroce na peresih, — Specijalna tvrdka za izdelovanje klubgarnitur. — Najnižje cene! — Najboljše izdelki! — Zahtevajte oferte in cenike!

Suhe gobe

in fižol ponudbe Sever & Ko, Ljubljana, Wolfova ulica šte. 12.

Več kanarčkov

dobrih pevcev, par 150 Din, se proda v Florjanski ulici št. 18, I. nadstropje, levo. Vprašati: Lapažne - Žuraj.

Kovačijo

z orodjem, in stanovanje se išče. Naslov v upravi lista.

Kurjač

kušen, vošč centralne kurjave, pri lokomobilah, tovarniške kurjave itd. išče primerne službe. Naslov v upravi lista.

Fižol

vsako množino kupujemo. Ponudbe z vzorci na Golli & Co., Celje.

Brivski pomočnik

išče primerne službe v Ljubljani ali izven. Naslov v upravi lista.

Posestvo

dobičkanosno ob glavni cesti pri Mariboru obstoječe iz vinograde, njiv, sadonosnika, travnikov, 2 viničarije, gospodarska hiša se proda. — Cena Din. 650.000.—. Pisemne ponudbe na M. S., Maribor, Grajski trg 2.

Posestvo

68 oralo, 38 oralo gozda živina in letnina K 1.200.000.—.

Grajsčini

alična vila z 8 orala parka in prostim stanovanjem v MARIBORU K 3.000.000.—.

Posestva

od 3 do 175 oralo, kakor grajsčinska posestva.

Gostilna

z ali brez posestva, mesarija, stanovanjske hiše, vile, trgovine.

Zaga

z posestvom lesni kraj proda pisarna Zagorski, Maribo Barvarska ul. 3.

Gostilna

dobro ideo, s stanovanjem, cena 350.000 K se proda. Kupo se lahko naseli takoj. Poslanila daje Pleško, Zagreb, Marulićeva ulica 5.

Gostilno

na krasnem prostoru sredi Ljubljane s kletmi za 10 vagonov vina, hlevom za 30 konj in obširnimi stavbiščem proda pod ugodnimi plačilnimi pogoji za Din 650.000.—. Realiteta pisarna Ljubljana, Poljanska c. 12.

Za jedilnico

oprava, se radi pomanjkanja proda po zelo nizki ceni. — Naslov v upravi lista.

Priporoča se

konfekcija, krojačnica za dame in gospe po meri, po najmodernejših žurnalih, Brata Brunske, Ljubljana, Židovska ulica 5.

Dva mlada gospoda

Slovenca, inteligentna, nastanjen v Dalmaciji, želita radi nepoznanstva v tujem svetu stopiti v korespondenco z mladimi gospodičinami ali vdovami brez otrok, starost 18 — 25 let. Ženidbe niso iskjučene. Lesezne ponudbe se sprejemajo pod »Ljubzen«, »Zvestoba« poštno-ležeče Makarska, Dalmacija.

Spalnice

4 politirane hrastove in 1 jesenova se prodajo po ugodni ceni. Alojz Andrić, Sodarska ulica šte. 2 (nad Florjansko cerkvijo).

Prodaj:

1 Meyers Konv. Lexikon najnovejša izdaja, kompleten, z dva dopolnila (zv. 1-22) Pracht-ausgabe z zlato obzro, popolnoma nov 1/2 usnje vezan, 1 Schloßers Weltgeschichte 25 Juhil, izdaja cmplt. 20 zvez. 1/2 usnje vez, kot nova. 1 Valvazor II. izdaja kompletna, 1/2 platno vezana. Naslov v upravi lista.

Gostilna

z mesarijo sredi trga ob železnici z enonadstropno hišo z 9 sobami, klavnico, mesnico in obširnim vrtom s koncesijo na prodaj za Din 300.000.— v Realiteti pisarni v Ljubljani, Poljanska cesta 12.

„Vesna“ Brata Pohlin i. dr

tvornica vlasnic, ključic, ričic za čevlje, kovinskih gumbov I. t. d.

Ljubljana I., poštni predal št. 126.

Sprejema vsa naročila, ki se takoj in v vsaki množini izvršujejo. Zahtevajte vzorce in cenik. Pri večjih naročilih popust.

Protiv znojnih nogu upotrebite

HÖFER PUDER br. III.

Dobiva se u svim apotekama i drogerijama.

RAVE d. d., ZAGREB.

Pozor! Kdor hoče imeti lepo pletene vence, šopke itd. naj se obrne direktno na **„Vrtnarja“** na Poljanski cesti šte. 12. Izdelava krasna. Cene konkurenčne.

O. BERNATOVIČ

Priložnostni nakup za

moške raglane in obleke od 500 Din naprej,

damske kostume in obleke.

Ohleke za deco - Trikotaža - Rožuhovina

LJUBLJANA, Mestni trg 5-6

Alojzij Pavšin

Ljubljana, Wolfova ul.

Zaloga stekla in porcelana

Steklo za ure, umivalne in kuhinjske garniture in vse v to stroko spadajoče predmete

RAZPIS.

Štev. 8692.

DOBAVA DLET IN OBLIČEV. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 10. novembra t. l. otertalna licitacija glede dobave 3.000 komadov raznih dlet in približno 350 komadov raznih obličev. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Štev. 8755.

DOBAVA MILA. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 9. novembra t. l. ponovna otertalna licitacija glede dobave 1.500 kg belega mila za pranje. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Štev. 8659.

DOBAVA SVEDROV. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 10. novembra t. l. otertalna licitacija glede dobave 56 zavojnih svetrov za razpornike. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtn. zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Štev. 8658.

DOBAVA ŽAG IN SVEDROV. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 10. novembra t. l. otertalna licitacija glede dobave kovinskih žag in plinskih zavojnih svetrov. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

And. Jakil, tovarna kož

in čevljev d. d.

prodajalna Ljubljana, Poljanska c. 13.

Znižane cene Solidno blago!!

Bogato skladišče moških, ženskih in otroških čevljev iz telečjega boksa v vseh barvah, govedjega boksa in rjave kravine.

„SLOVAN“

letniki 1907, 1908, 1909, 1910, 1911, 1912, 1913, 1915, 1916 in 1917 se dobijo v

ZVEZNI KNJIGARNI

Ljubljana, Marijin trg 8.

Cena broširanem izvodu Din 64.—.